БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 171 (506...) Суббо... Августын 24 1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Хуряалгые нютаг бүхэндэ шангадхаха саг тулаа. Таряахуряалгые эрхим һайн шанартайгаар үнгэргэжэ, саг хухасаа сооһь дүүргэхын тулада социалистическэ мүрысөөе колхозно полинууд дээрэ үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлэе!

КОММУНИСТНУУД СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨЕ ТОЛГОЙЛХО ЁҺОТОЙ

Республикын колхозуудай хадаа сабшалангай ба таряанай полинууд дээрэ хэдэн мянган колхозник ажаллана. Тэдэнэрэй олонхинь социалистическэ мүрысөөндэ ороод абаһан уялгануудаа үнэн дүүргэнэ. Социалистическэ мүрысөөнэй долгин үдэр ерэхэ бэшэ үшөө хүсэтэйгөөр, улам бүри үүргые жэшээтэй дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Бүхэнине Ленин-Сталинай агуу большевистскэ партиин хүтэлбэреэр колхозно таряашадые шэн зорилгонуудые дүүргэхэ зориулан зоригжуулна.

ВКП(б)-гэй олонхи айкомууд ба ... нютагуудай партийна эхин организацинууд социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр бадаруулха түсэб эзэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри ба хэжэшье байна гээшэ.

... хуряалга дээрэ ажаллагаар «Республикын эрхим хадагшан» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ ... түлөө мүрысэжэ байна. Эдэнэрэй олонхинь абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, үдэжэ байһан адуу малаа эбдэг ехэ үбһэ тэжээл бэлдэнэ.

Таряа хуряалга дээрэ хүдэлмэри эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд таряанай ургасые богонихон соо, монсогоршье, ороохо, түргэн хуряажа абаад, эрхим шанартай таряа талха партин правительствын тогтооһон болзор соо гүрэндэ тушааһан түлөө хүсэ ябаха зуураа, энэ хүдэлмэри дээрэ ажалай үндэр бүтээсэ түйлана.

Социалистическэ мүрысөөнэй уряалаар бодото дээрэнь дэлгэрэһэн колхоз, бригада болон звено үбһэ ба таряахуряалгын хэмжээнүүдые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Мүн гүрэндэ таряа тушаалгые эрхимээр ябуулна. Жэшээлбэл, Кяхтын аймагай «Пограничник» гэжэ хүдөө ажалай артели социалистическэ мүрысөөнэй ашаар үбһэ хуряаха ба сабшалан тааралга түсэбөө валова гаралга... үшөө августын 10-да 100 процент дүүргэжэ шадаа. Мүнөө колхозой малшад үбһэ тэжээлээ гадуур эршэтэйгээр бэлдэнэ.

Мүн колхоз таряа хуряалгын хүдэлмэри үндэр темптэйгээр ябулжа, аймаг соогоо түрүү һууринай. Энэ колхозой зарим участогуудта гектар бүриһөө 20—20 центнер хүртэр таряа талхан хуряажа. Тиимэ болохолоороо, тус колхозойхид үндэр баян ургаса ... таряа шадаһаанинь элитэ.

Тус аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр ... дэлгэрүүлэгдэнэ. Социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсоһон энэ колхозой сенокосилкашан хүгшэн Дулма Чагдурова гэгшэ үшөө августын 5-да 87 гектар үбһэ сабшажа, 9 центнер 40 килограмм үбһэ нэмэлтэ түлөөри болгожо абаха ... Кировэй нэрэмжэтэ колхозой сенокосилкашан нүхэр Доржи ... Цыбыков гэгшэ 125 гектар үбһэ сабшаһанайнгаа түлөө 17 центнер үбһэ тэжээл абахань. Иимэ һайн жэшээнүүд республикын аймагуудай колхозуудаар яһала олон байна.

Шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэб соо хүдөө ажахын агууехэ программые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхы орон соомнай хадагшан Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон ажахын предприятинууд, колхоз болон МТС-үүд үйлэдбэринүүдэй программануудые яһала амжалтатайгаар дүүргэжэ, республиканска «Хүндэлэлэй доскада» бэшэгдэж нэн. Эдэ хүндэтэ һуурине ээлхын тү... лөө тэмсэл хаа-хаанагүй улам эршэтэйгээр үргэлжэлһөөр.

Большевик хүнэй өөрынгөө бээр харуулдаг һайн жэшээ—айхабтар ехэ хүсэн мүн. Энээхие ойлгоһон ба өөрынгөө түрүү үүргые жэшээтэ һайнаар бэелүүлхые хүсэһэн коммунистнууд мүрысөө үүсхэгшэд болоходоо гадна, тэрэнние улам улам хүсэтэйгөөр бадаруулна. Тиин, коммунист гэгшэ социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаһанаараа өөрынгөө түрүүе хизаарлаха ёһогүй. Коммунист хадаа мүрысөөе үүсхэн хүтэлбэрилхэ зуураа, өөртөө абаһан уялгануудаа арюун нангинаар дүүргэжэ ябахань зайлашагүй болоно. Большевистскэ партяар хүмүүжүүлэгдэһэн ба тэрэнэй хэрэгтэ үнэн сэхэ байдаг партийнаһабэшэ советскэ хүнүүд мүн лэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа, стахановскэ методоор ажалланад.

Эгээл иимэһээ коммунист бүхэн ходоодо ба бүхы юумэдэ большевистскэ жэшээ харуулжа, ажалшан арадые шэнэ-шэнэ амжалтанууд тээшэ зоригжуулагшад болохо үүргэтэй. Социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа дүүргэдэггүй гээдэжэ, ябаһан нүхэдтэн бодото туһаламжа үзүүлхэ, тэдэнэрые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха тушаа коммунист бүхэн агитационно хүдэлмэри эрхилхэ уялгатай байна.

Мүрысөөнэй хүсэн угаа ехэ. Мүнөө үедэ колхозуудай поли ба фермэнүүд дээрэ, завод ба фабрикын цехүүдтэ энээнине үшөө хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ коммунистнарай түрүүшын зорилго болоод байнаб шуу. Теэд, зарим коммунистнууд хадаа социалистическэ уялгануудые зохеолсохо хэрэгтэ хабаадалсаад, энэ талаар өөрынгөө хүдэлмэрине хизаарлана. Энэнь тоншье болохогүй ябадал гээшэ. Мүрысөөнэй дүнгые удаа дары гаргажа, тэрээнэй эрхимүүдые али болохоор урмашуулха тушаа шухала хүдэлмэринүүдые түбхын түрүүндэ партийна эхин организацинууд эхэлхэ ёһотой.

Гэбэшье, Байкало-Кударын, Хэжэнгын, Яруунын, Прибайкальска, Иволгын болон бусад аймагуудай партийна организацинуудай эгһээ социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилдэггүй дээрэһээнь, эндэхи колхозууд үбһэ ба таряа хуряалга, силос дараха болон гүрэндэ таряа тушааха талаар республика соогоо эхээр гээдэжэ хосорһон муу жэшээнүүдые харуулжа байнад.

Партийна организацинууд болбол өөһэдынгөө агитаторнууд болон пропагандистнуудые эмхидхэжэ, социалистическэ мүрысөөе ажалшан арадай дунда улам хүсэтэйгөөр ба үшөө үүсхэлтэйгээр дэлгэрүүлхэ ёһотой. Мүнөө республикын колхозуудаар ажахын жэлэй эгээл шиидхэхы удхашанартай кампани—таряа хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалга ябуулагдажа байна. Иимэ харюусалгатай үедэ мүрысөө хэн удариданагүй, тэрэ хадаа туйлай ехэ алдуу хэжэ гээшэ.

Таряа хуряалгын ба тушаалгын хүдэлмэринүүдые жэшээтэ һайнаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй сог залиие үдэр ерэхэ тудам үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе! Социалистическэ мүрысөөе еһотой партийна хүтэлбэреэр хангажа, ажахын шэнэ-шэнэ амжалтануудые түйлаха гээшэ коммунист бүхэнэй эгээн түрүүшын уялга мүн.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Республикын һургуулинуудай багшанарта „Бурят-Монголой АССР-эй габьяата һургагша" гэһэн нэрэзэргэ олгохо тухай

Олон жэлэй педагогическа ажал ябуулгын ба үхибүүдые хүмүүжүүлхэ ба һургаха хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө республикын һургуулинуудай багшанарта «Бурят-Монголой АССР-эй габьяата һургагша» гэһэн нэрэзэргэ олгохо.

1. БАБОЕВА Анна Александровнада—Түнхэнэй аймагай Кыренскэ дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагша.

2. БАДМАЕВ Бато Бадмаевичта—Зэдын аймагай Худагын эхин һургуули даагша.

3. БАЧАЛДИНА Елена Андреевнада—Кабанскын аймагай Колесовско эхин һургуулине даагша.

4. ВАСИЛЬЕВА Елизавета Николаевнада—Сэлэнгын аймагай Номохоной эхин һургуулине даагша.

5. ГОВОРИНА Сусанна Владимировнада—Баргажанай аймагай Баргажанай дунда һургуулиин эхин классуудай һургагша.

6. ГАЛОЧКИНА Вера Константиновнада—Мысовая станцийн Мысовско түмэрзамай һургуулиин эхин классуудай һургагша.

7. ГУЛЯЕВА Варвара Константиновнада—Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулиин эхин классуудай һургагша.

8. ДАДУЕВ Иннокентий Григорьевичта,—Хориин аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй Исполкомой дэргэдэхи арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор.

9. ДУДНИКОВА Евдокия Алексеевнада—Улан-Удэ городой № 10 хүсэдбэшэ дунда һургуулиин эхин классуудай һургагша.

10. ЕПИШИН Александр Степановичта—Байкало-Кударын аймагай Краснопрска эхин һургуулине даагша.

11. ЖБАНОВА Татьяна Степановнада—Улан-Удын педагогическа кабинедэй методист.

12. ЗАТЕЕВА Феоктиста Вонифатьевнада—Баргажанай аймагай хүдөөгэй залуушуулай Баргажанай хүсэдбэшэ дунда үдэшын һургуулиин директор.

13. КОМОГОРЦЕВА Валентина Николаевнада—Кабанскын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор.

14. ЛЬВОВА Екатерина Петровнада—Улан-Удэ городой № 10 хүсэдбэшэ дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагша, тоо бодолгын ба физикын һургагша.

15. КОНОВАЛОВА Елена Петровнада—Заиграйн аймагай Ново-Брянскын хүсэдбэшэ дунда һургуулиин эхин классуудай һургагша.

16. МЕДВЕДЕВ Павел Михайловичта—Улан-Удэ городой хүбүүдэй № 1 дунда һургуулиин физикын һургагша.

17. ОНХОТОВ Петр Андреевичтэ—Курумканай аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй исполкомой арадай гэгээрэлэй таһагые даагша.

18. ОСОДОЕВ Илья Афанасьевичта—Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй Исполкомой дэргэдэхи арадай гэгээрэлэй таһагые даагша.

19. ОЛЗОЕВ Кирилл Андреевичтэ—БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын инспектор.

20. ПИСАРЕВА Елена Михайловнада—Тарбагатайн аймагай Тарбагатайн дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагша.

21. СПОРЫШКОВА Анна Яковлевнада—Гороцкой городой Ивановска эхин һургуулине даагша.

22. СМИРНОВА Мавра Васильевнада—Мухаршэбэрэй аймагай Подлапатинска хүсэдбэшэ дунда һургуулиин эхин классуудай һургагша.

23. ТРУХИН Изекиилъ Лукичта—Улан-Удын педагогическа училищын биологиин һургагша.

24. ТРЕТЬЯКОВА Екатерина Ивановнада—Прибайкальска аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй Исполкомой арадай гэгээрэлэй таһагые даагша.

25. ЧОЙВАНОВ Александр Павловичта—БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын инспектор.

26. ШУЛЬЦ Людвиг Яковлевичта—Улан-Удэ городой № 1 үдэшын һургуулиин физикэ ба астрономиин һургагша.

27. ЯЦЕВИЛЛО Екатерина Васильевнада—Улан-Удэ городой эхэнэрэй № 3 дунда һургуулиин һургагша.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Г. ЦЫДЕНОВА.**

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **В. МОНКЕТОВ.**

Улан-Удэ город, Соведүүдэй Байшан.
1946 оной августын 21.

САГ ХУЛЕЭХЭГҮЙ, ШАМДАГТЫ

БИЧУРА. (Манай информатороор). Аймагай зарим колхозууд үргаса хуряалгада хэдэн олон хоногоор хожомдожо ороһон болобошье, энэ дутуунуудаа ябуүд усадхахын түлөө ямаршье оролдолго гаргана гүй. Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозой таряан үргэлжэдөө езэн шэжэ, хуряалгые үни хада эхилхээр болоһон байгаа. Гэбэшье, энэ колхоз таряахуряалгада олохоч хоногоор оройтожо ороо һэн. Тиигэһээ мүртөө хуряалгые тон удаан темпэтэйгээр ябуулжа байна юм.

Теэд, дээрэхи колхозой хүтэлбэрилэгшэд хуряалгада ябаха бүхы хүсэеэ мүнөө хүртэр элсүүлээгүй байнаар. Аяар августын 23 хүртэр гар хажууршадые гаргаагүй байһан аад, сагтаа тулахадаа мииш 7 хүние табиба. Эдэншье өөдтэй юумэ хэнэгүй. Гадна, энэ колхоз хуряалгада мууғар бэлэдхэһэн байгаа.

Мүн тэндэ хүдэлмэрилдэг комбайн бүхы хүсөөрө хэрэглэгдэнэгүй.

«Искра Ильича» колхоз ургаса хуряалгада ороһоор хэжэд һара болоһон аад, оройдоо 140 гектарай таряа хуряаһан байна. Энэ жэшээ заршам һулаар табигданхай. Олохон колхознигуудынь үдэрэйнгөө нормонуудые дүүргэдэггүй байна юм.

Бодонгуудай колхозууд таряа аяар августын 19 хүртэр хуряажа эхилээдүй байба. Тиимэһээ эдэ колхозууд оройдоо 10—20 га хуряаһан байха юм.

«Борец Октября»,—Маргантын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта түрүүшын үдэрһөө хойшо таряа ехээр гэжэ байһан баримтануудые элирһэн байна. Энэншье аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаанууд зохистой хэмжээ абаа. Гэбэшье зарим колхозуудаар таряа гэхэ ябадал үргэлжэлһөөр.

Ургаса хуряалгые нимэ удаанаар ба муу шанартайгаар үнгэргэжэ байһан колхозууд алдуугаа энэ гэһээр заһаха уялгатай. Саг хулеэхэгүй хадань колхоз бүхэн шамдаха ёһотой.

Телефоноор абтаба.

М. СЕРЕБРЕННИКОВ.

Хуряалгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаба

Заиграйн аймагай зарим колхозууд мүнөө болтор таряа хуряалгые эхилэдүй байһанаа гадна, бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые дүүргэдүй нобшорко байһаар. Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз таряахуряалгые тон муу бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд бэлэдхэлэй хүдэлмэрине хаһа сагсоонь эхилхэ хэрэгтэ һанаага табиагүй байна. Доодо-Курбын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, „III Интернационал" ба Верхне-Тальцын сельсоведэй колхозууд таряа хуряалгые баһал муу бэлэдхэлтэйгээр угтаба.

Зарим комбайнууд МТС-һээ колхоздо ерэһэн дары заһабарилагдаа орошоно. Тиигэжэ Ждановай нэрэмжэтэ колхозой комбайн хэдэ хоногто һаатаһан байна.

Эндэхи колхозуудаар харалтай уахэдэ, хушалтатай ток, сараи сушилка мэтэнүүдые мүнөө хүртэр бэлэдхэдүй байна юм. Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хушалтатай ток, сарай гахэ мэтэ оройдоо заһабарилагдаагүй байһаар. Гүрэндэ таряа зөөхэ мори унаа болоод бусад хэрэгсэлнүүд баһал бэлэн бэшэ.

(Манай тусхай корр).

Ефремовскэ звено хуряалга дээрэ

— Дарма ахай, танай ефремовскэ участогай таряае комбайн хадажа оробо гү?—гэжэ замда ябатараа асуубабди.

— Тиигэбэ, тиигэбэ,—гэжэ хазаар моритой амзадаа мүнгэн гааһа зууһан үбгэн баяртайхан хөөрэлдэжэ харюусаба. Иигэлсэһээр ябатараа тэрэ участогта хүрэжэ ерэбэбди. Ураамнай арбаад гектар шахуу нэгэ жэгдэ, алтан шараханууд колосотой шэнисын таряан набшыжэ хабтанэ. Энэ хадаа Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой ефремовскэ участогай хахад газарынь гээшэ.

Дарма ахай моринһоо бууһаар комбайнын мүреэр хойноһоонь ябасагаан, хул доро харашалжа, хэды колосой унаад хэбтэһые абана.

Самья Бадмаев гэгшэ хуушанай бэрхэ тракторист байһан тула НАТИ тракторай хүсэ шадал мэдүүлжэ, шадаһаритайгаар жолоодоно. Комбайнын байхатай сасуу Дарма ахай дээрэнь гаража, бункер сбоһоо хоёр адха хошон шарахан шэнисын таряа абаад биднэдэр тээшэ ерэбэ.

Энэл даа, манай звеногой үргуулһан таряан,—гэжэ хүсэд һайн шанартай таряа үзүүлхэ зуураа, Дарма ахай саашань хөөрэжэ ороно:—Манай ефремовскэ звено 20 гектар таряатай юм. Ган жэл байжа бархашаг байгаа даа. Тиигэбэшье, минии звеногойхид оролдолгоо гаргажа, гектар бүриһөө 8—10 центнер таряа үргуулба гээшэ—гэжэ дүүргэнэ.

Звеное хүтэлбэрилэгшэ 60 гаратай үбгэн Дарма Эрдынеев хабар саһанай хайлахаһаа хойшо эхилжэ, поли дээрэ гарһан юм. Газараа һайрамаар үһалхаһаа эхилээд, үдэр һүнигүй ябажа бүхы полиёо шииг нойтоор хэгаһан байгаа. Тэрэ ажалайнь ашаар үрөөр гектар бүхэнһөө 8—10 центнер таряан гараханьx.

Хөөрэлдэһөөр байтарнай комбайн хэды удаа тойробо. 4 хүбүүд комбайные һаатуулангүй гараһан лэ таряае абашана. Комбайнер Цыдып Ринчинов Ново-Брянска МТС-эй түрүүшүүлэй нэгэн юм. Энэ нүхэр жэл бүри таряахуряаха түсэбөө дүүргэдэг, үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Комбайнын хажуугаар байһан колхозниууд:—Цыдыпнай һайнаар хадаха байха—гэхэ мэтээр тэрэ комбайнерые магтанад.

Тээ саанахана 2 жатка хадажа ябана. Тэндэ олон тоото бухалнууд бодхоогдожо байна. Жаткашад Дондок Цыбиков, Доди Лузбаев гэгшэд түрүүшын үдэрһөө хойшо һайнаар хүдэлмэрилхые хүсэнэд.

Таряахуряалга дээгүүр ябаад бусахадамнай, удэшын боро харан болохо байгаа һэн. Дарма ахайн хүтэлбэрилдэг звеногой энэ участогай таряанай хахадһаань абан хуряагдаһан байба. Комбайн үшөө хүдэлмэрилжэл ябаба.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.
(Манай тусхай корреспондент).

Эрид хубилалта эригдэнэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Таряанай эдеэшэжэ хуряагдахаар болоһоншье һаань, эндэхи колхозууд машина зэмсэгүүдэй поли дээрэ мүнөө хүртэр хүсэд гарганагүй. 29 комбайнын орондо 22, 91 жаткын орондо оройдоо 63 хүдэлмэрилжэ байна. Тиихэдээ хуряалгын ябаса ехээр удаарна. Августын 1-эй мэдээгээр оройдоо 1340 гектар хуряагдаһан байба.

Диилэнхи колхозууд таряахуряалгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэһэн байха юм. Тэрээн дээрэһээ болжо хуряалгын машина зэмсэгүүд түрүүшын үдэрһөө хойшо эбдэржэ һаатана.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз аяар августын 20 хүртэр нэгэшье гектар таряа хадаагүй байба. Хэтэрхэйдээ энэ колхозой машина зэмсэгүүд заһагдаагүй эбдэрхэй зандаа хэбтэһээр. Шалгаад үзэхэдэ нэгэ жатка бэлэн болоһон байгаа. «Улаан Темник», «Майн 1», «Красный Октябрь», «Авангард» колхозууд оройдоо нэгэ-нэгэ жатка хүрэалгада гаргаһан байха юм. Тиихэдэнь, эдэ колхозуудай таряан эдеэшэжэ болошоод байна.

Сүхын МТС-тэ харьяатай колхозуудай таряае августын 8-10-да комбайнаар хуряажа эхилхээр болоо һэн. Теэд, тус МТС-эй комбайнууд мүнөө хүртэр заһабарилагдажа дүүрээгүй байһаар. Тиигэбэшье, МТС-эй директор комбайн машинануудаа шуу заһабарилжа, хуряалгада түргэн элсүүлхэ тушаа бодото анхаралаа табинагүй.

Таряа һурилэлгэ, сохилгые бүхы колхозууд үшөө хүсэд эмхидхээдүй байха юм. Тиимэ болохоор гүрэндэ тушаалга һаатажа байна. Комбайнуудай хүдэлмэрилжэ байһан колхозууд хэдэн арбаад центнер таряан гараа, гэбэшье энээние гүрэндэ тушаангүй байһан баримтанууд үзэгдэнэ. Августын 20-до гүрэндэ таряа тушаалгые оройдоо 2 колхоз эхилһэн байба. Бии байһан таряагаа бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаангүйгөөр гүрэндэ харша ябадал гаргажа байһан ябадалтай аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаанууд шанга тэмсэл хэнэгүй.

Бэлэдхэлэй Министерствын аймагай түлөөлэгшэ нүхэр Сюсин гэгшэ таряа тушаалгын үедэ илангаяа нэрэмжэтэй һайнаар хүдэлмэрилхэ байһан аад, юушье хэнэгүй гэхэдэ буруу боломоор бэшэ. Энэ хадаа колхозуудаар ябажа тушааха таряаень үзэдэг, шалгадаггүй, харин канцеляритаал һанаа амар һууха байдаг юм.

Гадна, зарим колхозууд таряахуряалгадаа гээлтэ ехээр хэнэ. «Коминтерн», «Красный Чикой» колхозуудай гектар бүриин квадратна метр бүхэндэ 40 колос хүртэр унажа гээгдэһэн байба. Теэд, эдэ колхозууд гээгдэһэн колосые түүхэ хүдэлмэри мүнөө хүртэр эхилээгүй байна юм.

Таряахуряалгые удаанаар ба муу шанартайгаар үнгэргэжэ байһан Сэлэнгын колхозуудһаа эрид хубилалта эригдэнэ. Тэрээнтэй хамта аймагай партийна, советскэ, гарнизоны оргнуд ургаса хуряалгые унжагайруулжа, үнэтэ таряа гээхэ байгшадта гэм зэмынь олгохо ба колхозуудай хүдэлмэридэ үдэр бүриин туһаламжа ба хүтэлбэри үзүүлхэ уялгатай.

Г. САБЖАЕВ.

БЭЛЭДХЭЛЭЙ ПУНКТ ТЭЭШЭ

Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ таряа тушаалгые аймаг соогоо түрүүлэн эхилээд, бэлэдхэлэй пункт тээшэ хүрэлгэ ябуулжа байна. Аяар 120 центнер таряа тушааһань. Зэдын аймагай бэшэ бусад түрүү колхозууд хуряалгада амжалтатайгаар ороод, шэнэ ургасын таряа гүрэндэ тушаажа байна.

Овощь тушаан абалга

Овощийн баян ургасые хуряалгын хамта, тэрэнние тушаан абалга захалаа. Бурмонкоопсоюз ... тэрэнэй системэ 1946 оной ... ургасаһаа ... хуряагдаһан 100 центнер үгэрсы тушаажа абаад байна.

Задагай байдалтай бэлэдхэлэй пункт

ТАРБАГАТАЙ. Эдэхи бүхы колхозууд ургаса хуряалгада жагдараа оронхой. Таряа хуряалгые аймаг соо түрүүлэн эхилһэн „Гигант" колхоз 40 центнер таряа гүрэндэ тушааһан.

Зүгөөр, тус колхозой таряа тушааха абаха Ганзуриндахи бэлэдхэлэй пункт ямаршье бэлэдхэлгүй задагай байба. Пунктын директор нүхэр Бурлаков гэгшэ таряа абаһанай колхоз игуурые гарга тушаажа абаха саг үгэе ган байна гэһэн янзатайгаар угтадан байна юм.

И. Тайпов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ДЭРГЭДЭХИ ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУД

Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан агууехэ программые гансахан дүүргэхэ бэшэ, харин холо үлүүлэн болзорһоонь урид дүүргэхэ хүсэлэнтэйгөөр бүхы советскэ арад тэмсэжэ байнад. Иимэ сагта эмхи зургаануудта худэлмэрилдэг хүнүүд өөһэдынгөө ажал худэлмэриие уг үндэһөөрынь шэнэдхэн табижа, хамаг бүхы хүсэ шадалаа бүхы советскэ арадтаа хамта энэ түсэб соо хараалагдаһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ үгэхэ үүргэтэй байһаниинь хэндэшье элитэ.

Түрүүн түрүүндэ ажалшан арадай эрилтые саг болзор соонь хангаха манай эмхи зургаануудай бүхы худэлмэрилэгшэдэй арюун нангин уялга мүн. Эндэ албан хойрог ябадал гаргажа ажалшадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдые удаан саг соо даража байха ябадал яахадаашье тэсэшэгүй. Советскэ учрежденинүүдтэ худэлмэрилдэг хүн бүхэн өөрынгөө ажал худэлмэриие имагта эмхитэй гуримтайгаар табиха ёһотой болоно.

Гэбэшье, манай республикын зарим эмхи зургаануудта ажалшадай гомодол ба бэшэгүүдые саг болзор соонь хаража үзэхэ ба тэрээндэ ёһотой зүб харюу үгэхэ ябадалнууд тон хангалтагүйгөөр табигдаһан байна. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, мүн олонхи Министерствонүүдэй болон Управленинүүдэй, ажалшадай депутадуудай аймагуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, илангаяа Министрнүүдэй Соведэй Хэрэгүүдые эрхилхэ Управленидэ ажалшадай гомодол ба бэшэгүүд хэр зэргэ түргэнөөр шиидхэгдэжэ байһан тухай асуудал республикын Министрнүүдэй Соведэй заседани дээрэ һаяхан вүбшэн хэлэсэгдэхэдээ, эндэ ехэхэн хангалтагүй худэлмэри элирүүлһэн байнабшуу.

Эгээн түрүүндэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин зарим нэгэн худэлмэрилэгшэдэй зүгһөө ажалшан арадай үгэһэн гомодол ба бэшэгүүдтэ албан хойрогоор хандаһан ябадалнуудые элирүүлһэн байгаа. Ажалшадай бариһан гомодол ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ правительствын тогтооһон болзорые хазагайруулдаг ушарнууд олонхи эмхи зургаануудаар үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Министрнүүдэй Соведэй Хэрэгүүдые эрхилхэ Управленидэ энэ жэлэй турша 314 гомодол ба мэдүүлгэнүүд ороһон байгаа һаа, тэрэнэй оройдоо 64—ниинь саг болзор соонь харагдан үзэгдэһэн байгаа. Зарим нэгэн гомодол ба мэдүүлгэнүүдые аяар хахад жэлэй турша үзэжэ, харюу үгтэһэн байнабшуу.

Тэрээнһээ гадна, Министерствонүүдтэ ба Управленинүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай аймагай болон городуудай соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, гүрэнэй, кооперативна, ниитын ба ажахын эмхи зургаануудта ажалшадай үгэһэн гомодол ба мэдүүлгэнүүдые хэрэгэгэ саг болзор соонь хаража үзэдэг байһаниие шалгаха ябадал БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин зүгһөө тон хангалтагүйгөөр табигдаһан байгаа. Эдэ эмхи зургаануудаар ажалшадай үмэнэһөө ороһон гомодол ба мэдүүлгэнүүдые тэрэ дары дансадаа оруулха ба ямар харюу үгэһэн тушаа бүридхэл мэдээн эмхидхэгдээгүй байна,—гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тон зүбөөр тэмдэглэбэ.

Ушарынь хадаа Коммунальна ажахын, Нютагай ба Эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин Министерствонүүдтэ, мүн БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автомобильна ба харгы вамай Управленинүүдтэ ажалшадай оруулһан гомодол ба мэдүүлгэнүүдые саг болзор соонь хаража үзөөд, зүб харюу үгэдэггүй байхаһаа гадна, тэрэниие бүридхэдэггүй заншалтай байшоо. Тэрэшэлэн Социальна хангалгын ба Юстицын Министерствонүүдтэ ажалшадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдые тогтоогдоһон болзор соонь хаража үзэхэ худэлмэри хангалтагүйгөөр табигдаһан байха юм. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэрые гүрэнэй тэдхэмжээр хангаха ба ажал худэлмэридэ оруулха таһагта баһал иимэрхүү байдалтай гэжэ Министрнүүдэй Совет тэмдэглэһэн байгаа.

БМАССР-эй Юстициин Министерство болбол өөртөө ороһон 43 гомодол ба мэдүүлгэнүүдһээ 16-иинь аяар 6-һаа 19 һара хүртэр хаража үзөөгүй байшоо. Мүн тэрэшэлэн БМАССР-эй Социальна хангалгын Министерство болбол Эсэгэ орончоо хамгаалгын дайнай ба ажалай инвалидууд болохо Тушуян, Колобов, Трофимов, Батько, Олькин, Волкова, Гантрахманов болон Носов гэгшэдэй мэдүүлгэнүүдые 4 һарын туршада хаража үзөөгүй байһан тэсэшэгүй баримтанууд элирүүлэгдэбэ. Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэрые гүрэнэй тэдхэмжээр хангаха ба ажал худэлмэридэ оруулха таһагай худэлмэрилэгшэдэй нобшоор ба ноерхогоор хандаһанһаа сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэр болохо Перфильева, Самойлова, Кузнецова, Димова, Егорова ба Платонова гэгшэдэй мэдүүлгэнүүд энэ оной январь һараһаа хойшо харагдаагүй хэбтэһэн байба.

Дээрэ хэлэгдэһэн баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, республикын центральна аппарадуудай зарим хүтэлбэрилхы худэлмэрилэгшэдэй ажалшадай гомодол ба мэдүүлгэдэ тон хайхарамжагүйгөөр гэхэ гү, али, албан хойрогоор хандадаг ябадалые эли тодоор харуулна гээшэ. Ажалшадай депутадуудай Кабанскын, Мухаршэбэрэй, Байкало-Кударын, Закаменай ба Заиграйн аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй, мүн Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй хүтэлбэрилэгшэд ажалшан арадай үгэһэн гомодол ба мэдүүлгэнүүдтэ саг болзор соонь харюу үгэдэггүй, ноёрхог заншал гаргажа һуудаг байха юм.

Ушар иимэһээ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол энэ хэрэгые уг үндэһөөрынь һайжаруулха тушаа дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан шиидхэбэри гаргаба. Тиимэһээ эмхи зургаануудай дэргэдэхи партийна эхин организацинууд ба тэрэнэй бүхы коммунистнууд болбол ажалшадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ гуримые эрид шууд һайжаруулха тушаа гол анхаралаа табиха үүргэтэй. Хэрбээ ажалшан арадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдтэ албан хойрогоор хандадаг хүнүүдэй байгаа һаань, тэдэнэрые нюур харангүйгөөр шүүмжэлжэ, албан тушаалһан зайлуулхаһаа гадна партийна хатуу шанга хэһээлтэдэ оруулхань зайлашагүй болоно. Эгээл иимээр худэлмэрилдэг болоо һаа, манай эмхи зургаануудай хамаг бүхы ажал-ябуулгые мүнөө үеын оршон байдалай эрилтын ёһоор шэнэдхэн табижа шадаха байһамнай элитэ.

Г. БАДМАЕВ.

ВЛКСМ-эй горкомой пленум

ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой 6-дахи пленум боложо дүүрэбэ. Пленум дээрэ ВЛКСМ-эй горкомой секретарь нүхэр Фролов городой комсомольско организацинуудай суглаае яажа үнгэргэхэ тухай элидхэл хээ. Мүн эмхидхэлэй талаар зарим асуудал шиидхэбэ. Элидхэл тушаа ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Семенов, Городской райкомой секретарь Дрогомерецкий, Заводской райкомой секретарь нүхэр Багинский ба бусад үгэ хэлэһэн байна.

Японииe илаһан үдэртэ зорюулһан элидхэл бэлэдхэбэ

Улан-Удэ городой парткабинедэй лекторнүүд Японииe илаһан үдэртэ зорюулһан элидхэлнүүдые бэлэдхэнэ. Тэрээнһээ гадна, эдэ элидхэл агитаторнуудта уншагдажа, тэдэнэрэй энэ темээр хөөрэлдөө үнгэргэхэ ябадалдань туһалагдана. Мүн һаяар парткабинедэй лекторскэ зал соо городой ба түмэрзамай районуудай эдибхитэдэй хамтараһан творческо вечер үнгэргэхэнь. Мүн «Юу хэхэб». «Алхам урагшаа, хоер алхам хойшоо» гэһэн Ленинэй зохеолнууд ба ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсаар хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэхэнь.

Коммунистнуудай үүсхэлээр

Баргажанай аймагай Сувинска сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой коммунистнууд ба комсомолецуудай үүсхэлээр силос дараха воскресник үнгэргэгдэбэ. Воскреснигтэ колхозой залуушуул ба бусад олоор хабаадалсаа. Эдэнэр энэ үдэр 200 тонно силос дараба.

Багшанарай республиканска съезд

Августын 21-эй үглөөнэй заседани

Августын 21-эй үглөөнэй заседани дээрэ нүхэр Шадаровай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ үргэлжэлжэ, хамта 11 хүн үгэ хэлэбэ. Тэдэнэй тоодо ВКП(б)-гэй Обкомой һургуулинуудай таһагые даагша нүхэр Карпова, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Хоца Намсараев, гэгээрэлэй Министерствын һургуулинуудай управлениин инспектор нүхэр Олзоев, Хориин аймагай арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор нүхэр Дадуев, Сэлэнгын аймагай Загустайн дунда һургуулиин директор нүхэр Иринчеев ба бусад болоно.

1945—46 онуудай һуралсалай жэлые манай республикын һургуулинуудай хангалтагүйгөөр дүүргэһэн гол шалтагаануудай нэгэн хадаа багшанарай эрдэм мэргэжэлэй һулабтар байһан ушар болоно гэжэ нүхэр Карпова тэмдэглэбэ. Иимэһээ тэдэнэр һургалга ба хүмүүжүүлгын худэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ асуудалые эрхимээр шиидхэжэ шадабагүй. Нэгэ класста хоер ба заримдаа 3 жэл һурагшадай үлэхэ ябадал олоор үзэгдэнэ. Һургуулиин зарим худэлмэрилэгшэд экзамен барилга байгуулагдаһанай удхашанарые ойлгодоггүй. Һуралсалай жэлэй эсэстэ экзаменда бэлэдхэлгэ зарим һургуулинуудта һулаар эмхидхэгдэһэн, мүн муу худэлмэреэ далдалхын тула һурагшадта һайн сэгнэлтэ үгэдэг ушарнууд үзэгдэдэг байна. Жэшээлхэдэ, Ториин аймагай Нарынска һургуулиин 7-дохи классай һурагшанар экзаменда тон бага бэлэдхэлтэй байгаа. Экзаменай комиссиин члэнүүд, һургуулиин директор нүхэр Клочихин түрүүтэй, арадай гэгээрэлэй таһагай түлөөлэгшын ерээдүй байһан һамбаагаар, бэшэлгээр һурагшадай 12—13 алдуу хээд байхадань, 3 ба 4 гэһэн сэгнэлтэнүүдые табиһан байха юм. Һургалга ба хүмүүжүүлгын худэлмэридэ ёһо тэды хандаха ябадал үшөө үзэгдэһөөр. Бурят һургуулинуудта түрэлхи хэлэ заалга һулаар табигдаһан, түрэлхи хэлэ заадаг багшанарта арадай гэгээрэлэй таһагай зүгһөө бодото туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Мүн худэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай һургуулинуудай худэлмэриие эридээр һайжаруулхын шухала байһан тухай нүхэр Карпова тэмдэглэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Х. Намсараев 1945—1946 онуудай һуралсалай жэлые манай һургуулинуудай хангалтагүйгөөр дүүргэһэн, тэрэнэй шалтагаанууд тухай ба шэнэ һуралсалай жэлдэ һуралсал-хүмүүжүүлгын худэлмэриие эридээр һайжаруулха тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

Һурагшадые һургаха ябадалда ёһо тэдыгээр хандадаг ушарнуудай олоор үзэгдэдэг байһан тухай үгэ хэлэгшэд шүүмжэлбэ. Мүн үнгэрэгшэ жэлдэ бүгэдэниитын һуралсал тухай хуулиие бэелүүлхэ түсэб дүүргэгдээгүй. Нютагай партийна, советскэ органуудай зүгһөө багшанарта ба арадай гэгээрэлэй таһагуудта зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй, һургуули ба багшанарта багаар анхарал табигдадаг тухай хэлэһэн байха юм. Гадна багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдай зүгһөө багшанарта методическа талаар һулаар туһалдаг тухай тэмдэглэбэд.

Гэгээрэлэй Министерство һургуулинууд ба арадай гэгээрэлэй таһагуудые ёһо тэдыгээр хүтэлбэрилдэг байһан тухай олонхи үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Нүхэр Шадаровай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ дүүрэжэ, үглөөнэй заседани хаагдаба.

Августын 21-эй үдэшын заседани

Августын 21-эй үдэшын заседани дээрэ гэгээрэлэй Министр нүхэр Шадаровта түгэсхэлэй үгэ үгтэбэ. Нүхэр Шадаров һургуулинуудай, арадай гэгээрэлэй таһагуудай, мүн гэгээрэлэй Министерствыншье аппарадта жаяг заршам һулаар табигдаһан тухай тэмдэглэбэ. Тиимэһээ шухала хэмжээ-ябуулганууд хаһа саг соогоо бэелүүлэгдэдэггүй байна. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ шэнэ программаар һургалга ябуулха тухай тодорхой заабари үгтэһэн байбашье, зарим һургуулинууд тэрэниие хаһа саг соонь дүүргээгүй байна. Энэ хадаа зарим һургуулинууд ба арадай гэгээрэлэй таһагуудай худэлмэрилэгшэдэй жаяг заршамгүй байһаниие гэршэлнэ. Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай Оронгын һургуули шэнэ программада гээгдэжэ ороһон байна. Шэнэ программада орохо тухай арадай гэгээрэлэй таһаг энэ һургуулида хаһа саг соонь мэдээсээгүй байха юм.

Аймагуудай финансова таһагуудай гэмээр багшанарай салин хүлһэ түлэлгын удааруулагдахадань, тэрэниие түргэдхэхын тула арадай гэгээрэлэй таһагууд хэмжээ абадаггүй гэжэ нүхэр Шадаров тэмдэглэбэ.

Һургуулинуудай худэлмэридэ инспекторскэ шалгалта хэлгые гэгээрэлэй Министерствын зүгһөө һулаар эмхидхэгдэһэниие нүхэр Шадаров мэдэрбэ.

Гэгээрэлэй Министерствын худэлмэриин дутуунуудые шүүмжэлгэ тон зүб гэжэ хэлэбэ. Тэдэ дутуунуудаа усадхахын тула хэмжээ абахаб гэжэ мэдүүлээд, нүхэр Шадаров түгэсхэлэйнгөө үгэ дүүргэбэ. Нүхэр Шадаровай элидхэл тушаа резолюци зохеохо комисси һунгагдажа, съездын түрүүшын асуудал зүбшэн хэлсэлгэ дүүрэбэ.

Удаань, съезд хоёрдохи асуудалдаа орожо, багшанарай эрдэм мэргэжэлые ба идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тухай элидхэл хэлэхын тула ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Сальниковта үгэ үгтэбэ.

Нүхэр Сальниковай элидхэл тушаа Улан-Удын педучилищын директор нүхэр Никоров түрүүлжэ үгэ хэлэбэ. Педучилища хадаа багшанарай кадр бэлэдхэхэ хэрэгые үшөө гүйсэд шиидхэжэ шадаагүй. Юуб гэхэдэ, педучилищын нэгэдэхи курсда орогшодһоо тон үсөөхэниинь училища дүүргэжэ гарадаг юм. Энэнэй шалтагаанууд юун бэ гэхэдэ, педучилища мэргэжэлтэй педагогическа кадраар ба гэр байраар хангагдаагүй байна. Училищада 300 үлүүтэй һура[...] һураха ёһотой аад, училища 85[...] байха нэгэхэн гэртэй юм. Һуралсалайнь корпус һуралсал[...]ха хэрэгтэ таарамжагүй.

Педучилищада орохо хүн[...] эльгээхын түлөө аймагай арадай гэгээрэлэй таһагуудай ямаршье долго таргадаггүй байһаниие [...] Никоров тэмдэглэбэ. Мүн педу[...]щын заочно отделенидэ һура[...]нарые хабаадуулха ябадалай һула байһан ба заочнигуудай [...] сессидэ үсөөнөөр хабаададаг [...] хэлэбэ. Гадна педучилищада [...] залуушуулые хабаадуулха [...] тон һула ба педучилищын [...] гэгээрэлэй Министерство [...] анхаралаа табидаг байна гэбэ.

Түнхэнэй аймагай гэгээрэлэй [...]гые даагша нүхэр Халтагаров [...] багшанар болбол өөһэдынгөө [...]мэй ба идейно-политическэ хэм[...] һулаар дээшэлүүлдэг байна [...] Багшанарай кадрые буруугаар [...]рэглэдэг ябадал үзэгдэнэ. Ге[...]фиин багшанарта математика [...]хые даалгадаг ушарнууд үзэгд[...] байха юм.

Удаань гэгээрэлэй Министерст[...] һургуулиин таһагай инспектор [...] Олзоев, багшанарай мэргэж[...] дээшэлүүлхэ институдай сотру[...] нүхэр Булгакова ба бусад үгэ [...]бэ. Нүхэр Булгакова педколлектив[...] худэлмэри тухай хэлэхэ зуураа [...]шанарай кадрын эрдэм мэргэж[...] дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зарим кол[...]тив ехэхэн худэлмэри хэһэн б[...]гэбэ. Тиигэбэшье олонхи педколл[...]тивүүд энэ талаар хангалтагүй худэлмэрилһэн байна.

Августын 22-ой үглөөнэй заседани

Августын 22-ой үглөөнэй засе[...] дээрэ нүхэр Сальниковай элид[...] тухай үгэ хэлэлгэ үргэлж[...] Пединститудай директор н[...] Рампилова багшанарай эрдэм [...]гэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ заоч[...] һуралсал ехэ удхашанартай бай[...] тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ. Баг[...]нарай заочно һуралсал муугаар я[...]лагдана. Зарим багшанар саар[...] дээрэ заочнигууд гэжэ тоологдо[...] гээшэ. Заочнигууд зунай сесс[...] үсөөнөөр ерэнэ. Жэшээлхэдэ, педа[...]гическа ба багшанарай инсти[...]дай заочно отделенинүүдтэ һура[...]ша 380 хүн зунай сессидэ дуу[...]даһан аад, зүбхэн 120 хүн ер[...] байгаа. Тиигээд тэдэнэй 17 хүн[...] сессиин дүүрэтэр байнгүй ябаша[...] байха юм. Заочно сессидэ багша[...]рые саг болзор соонь эльгээ[...] орондо арадай гэгээрэлэй олонхи [...]һагууд багшанарай салин хүлһэ [...]лэлгые һаатуулдаг, һургуулиин [...] тэлбэрилхы худэлмэришэдые табиг[...]гүй, заочно һуралсалһаа зайса[...] оролдодог багшанарта хэмжээ а[...]даггүй байна. Жэшээлхэдэ, Тарба[...]тайн аймагһаа 16 хүнэй орондо, [...] дөө хоер хүн ерэһэн байна. Тиигэб[...]шье заочно отделенидэ эрхимээр һ[...]ража байдаг багшанар манай ре[...]публика соо олон. Жэшээлхэдэ же[...]лезнодорожно районой гэгээрэл[...] таһагые даагша Засорин худэлм[...]рингөө тон ехэ байбашье заочно [...] отделенидэ эрхимээр һурана. М[...] Виноградова, Шелковников ба бу[...]сад мүн лэ һайнаар һурана.

Саашань нүхэр Рампилова педин[...]титудай нэгэдэхи курснуудта һура[...]шадые абалга хангалтагүй байна г[...]жэ тэмдэглэбэ. Закаменай аймаг [...] институдта нэгэшье хүнии [...] эльгээгээгүй. Улан-Удэ город [...] хүниие эльгээхэ түсэбөө 5[...] процент дүүргээ. Энэ хадаа мэргэ[...]жэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэг[...]тэ горьтойхон һаад ушаруулха бай[...]на. Тиимэһээ арадай гэгээрэлэй таһа[...]гууд институдта, һурагшанарые эль[...]гээхэ түсэбөө дары дүүргэхын тул[...] зохихо хэмжээ абаха ёһотой гэж[...] нүхэр Рампилова тэмдэглэбэ.

Удаань Бичурын аймагай гэгээрэ[...]лэй таһагые даагша нүхэр Степанов, нүхэр Медведев (Улан-Удын №1 һургуули), РСФСР-эй гэгээрэлэй Министерствын инспектор нүхэр Чистов ба бусад хамта 10 шахуу хүн үгэ хэлэжэ, нүхэр Сальниковай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ дүүрэбэ.

Нүхэр Сальниковай түгэсхэлэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, нүхэр Шадаров ба Сальниковай элидхэлнүүд тушаа дэлгэрэнгы тогтоол баталжа абаад, багшанарай республиканска съезд хаагдаба.

Забһар болоһоной һүүлээр съездд[...] хабаадагшадта «уласхоорондын бай[...]дал тухай» нүхэр Шмаков ба «нүхэр Сталинай зохёолнуудай хоёрдохи том[...] мой хэблэгдэжэ гараһан тухай» нүхэр Хдалов лекцинүүдые шагнабад.

Тэрэнэй һүүлээр республикын эр[...]хим багшанарта «БМАССР-эй габьяата багша» гэһэн нэрэзэргэ ол[...]гохо ба БМАССР-эй Верховно Со[...]ведэй Президиумэй хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай Указ со[...]носхогдобо.

Үдэшэлэн багшанарай вечер боло[...]һон байна.

ШУХАЛА АСУУДАЛ ТУШАА АНХАРАЛАА ТАБИНАГҮЙ

«1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуули баталагдаһантай дашарамдуулан партийна организацинуудай ябуулха агитационно-пропагандистска худэлмэри тухай» гаргаһан өөрынгөө тогтоол соо ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол энэ талаар партийна организацинуудта дэлгэрэнгы заабаринуудые үгэһэн байгаа.

Дайн сэрэгэй һүүлдэхи табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан агууехэ зорилгонуудые арад зондо ойлгуулжа, тэдэнэрые эндэ табигдаһан программые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын тулада эмхидхэхэ ябадал партийна организацинуудай мүнөөдэрэй шухала зорилго гэжэ партиин Центральна Комитет тэмдэглэһэн байнабшуу. Табанжэлэй түсэб тухай хуулиие ажалшан арадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха хэрэг хадаа ойрохон зуурын кампани бэшэ, харин үни удаан саг соо хододоо хэгдэжэ байха худэлмэри гэжэ ойлгохо ёһотойбди.

Байкало-Кударын аймагай партийна организацида агитационно-пропагандистска худэлмэриин байдалые шалгажа үзэхэдэ, энэ шухала худэлмэри мүнөө үеын байдалай эрилтын ёһоор табигдана гэхэ аргагүй. Юундэб гэхэдэ, тус аймагай партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы худэлмэрилэгшэд табанжэлэй түсэб тухай лекци гү, али элидхэл ажалшадай урда үшөөл хээгүй байһан зандаа. Жэшээлхэдэ, ажалшадай депутадуудай аймагай соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ ба ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой член нүхэр Вторушин болон аймисполкомой таһагуудые даагшанар колхозуудта ба ажаүйлэдбэриин предприятинуудта гаража табанжэлэй түсэбөөр нэгэшье элидхэл ба лекци үнгэргөөгүй байна. Аймагай прокурор нүхэр Лылов, нарсудья нүхэр Рубцов, Райпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Хазагаев, АФО-е даагша нүхэр Андреев гэгшэд энэ темээр нэгэ-нэгэн элидхэл хэһэн байха юм.

Табанжэлэй түсэб тухай Хуулитай коммунистнууд болон активистнуудые танилсуулхын зорилготойгоор партийна эхин организацинуудай дэргэдэ аяар 39 кружок эмхидхэгдэбэ. Теэд, тэдэнэрэй олонхинь худэлмэреэ ябуулнагүй. Үбһэ ба таряа хуряалгын худэлмэринүүдэй эхилхэтэй хамта, эдэ кружогуудта заняти оройдоошье үнгэргэгдэнэгүй. «Байкал» гэжэ хүдөө ажалай артелиин (парторг нүхэр Хермыгенов), «2-я пятилетка» (парторганизациин секретарь нүхэр Балданов) болон бусад партийна эхин организацинуудай дэргэдэ тогтоогдоһон кружогуудта нэгэшье заняти үнгэргэгдөөгүй байһаар.

Энэ түүхэтэ түсэбые өөһэдөө шудалха зорилготойгоор 122 хүн бэшүүлһэн юм. Тэрэнэй тоодо 50 хүн аймагай центртэ тоологдоно. Теэд, эдэнэрэй хэниинь хайшан гэжэ үзэжэ байһан тухай партиин айкомдо ба партийна эхин организацинуудта ямаршье мэдээ байхагүй. Гэхэ зуураа, олонхи партийна эхин организацинуудай секретарьнууд эдэнэрэй худэлмэридэ ямаршье шалгалта ба хиналта хэдэггүй байна.

ВКП(б)-гэй айкомой партийна кабинет (даагшань нүхэр Печкин) мүнөө хүртэр пропагандистнуудта, кружогуудые хүтэлбэрилэгшэдтэ ба агитаторнуудта табанжэлэй түсэб тухай Хууляар теоретическэ ба методическа туһаламжа үзүүлжэ байдаг центр боложо шадаагүй байнабшуу. Тиихэһээ байтагай партийна кабинет мүнөө хүртэр гэр байраяа гоё һайханаар түхеэрээгүй байхаһаа гадна, хөөрөөгөөр ябуулагдаха ба наглядна агитаци хэхэдэ туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Тус аймагай партийна эхин организацинуудаар 291 агитатортай 25 агитколлектив бии. Эндэ 76 ВКП(б)-гэй член, 48 комсомолецууд ба 124 партийнабэшэ активистнууд тоологдоно. Гэхэ зуура, эдэнэрэй олонхинь бага эрдэмтэй хүнүүд юм. Тиимэһээ тэдэнэрэй культурна ба политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхэдэнь үдэр бүри туһаламжа үзүүлжэ, табанжэлэй түсэб тухай Хуулиие эгээн түрүүлжэ эдэнэртэ һайнаар ойлгуулха партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй арюун уялга мүн байгаа.

Гэбэшье, партийна эхин организацинуудай секретарьнууд өөһэдынгөө агитаторнуудта практическа туһаламжа үзүүлдэггүй байһан дээрэһээнь, эдэнэрэй олонхинь ямаршье ойлгууламжын худэлмэри хэдэггүй болошоо. Зарим партийна эхин организацинууд хадаа агитаторнуудтай һара бүхэндэ 2 дахин семинар үнгэргэхэ гэжэ түсэб соогоо хараалдаг байна. Теэд, энэнь саарһан дээрэ үлэдэг заншалтай болошобо. ВКП(б)-гэй айком болбол мүнөө жэлдэ агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй оройдоо 1 дахин зүблөө үнгэргэжэ, «Табанжэлэй түсэб тухай Хуулитай дашарамдуулан ниитэ-ойлгууламжын худэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэһэн байна.

Эгээл иимэһээ табанжэлэй түсэб тухай агитационно-пропагандистска худэлмэри аймагай колхозууд ба предприятинуудаар ёһо тэдыгээр үнгэргэнэ. Олонхи агитколлективүүдэй агитаторнууд хадаа агитационно-ойлгууламжын худэлмэриие гансахан лэ газетэ уншалгаар дүүргэдэг заншалтай. Хэн хэды заняти үнгэргөөб, ямар темэтэй хөөрэлдөөнүүд болооб гэһэн тоо бүридхэл нарин нягтаар табигдаагүй байха юм. Тиимэһээ олонхи партийна эхин организацинуудай секретарьнууд худал хуурмаг мэдээ ВКП(б)-гэй айкомдо хүргэдэг байна.

Тус аймаг соо багшанар, врачууд, агрономууд, зоотехнигүүд олон бии. Гэбэшье, партиин айком хадаа эдэнэртэй тусгаар худэлмэри хэжэ, тэдэнэрэй хүсэ ба мэдэрэлые табанжэлэй түсэб тухай Хуулитай ажалшадые танилсуулха талаар хэрэглэжэ шададаггүй.

Эрхим түрүү агитаторнууд ба пропагандистнуудай дүй дүршэлые хэрэглэжэ шаданагүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Кударын дунда һургуулиин багша нүхэр Тармаева, аймагай гэгээрэлэй таһагай инспектор нүхэр Николаева гэгшэд колхозууд ба предприятинуудта ябажа, табанжэлэй түсэбөөр элидхэл хэхэһээ гадна, научна темэтэй элидхэлнүүдые хэдэг болоо.

Красноярска ба Быковскэ сельсоведүүдэй колхозуудай бригада болон фермэнүүд дээгүүр СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уряалнууд, уранһайханай плакадууд болон диаграмманууд бэшэгдээгүй байһаар. Мүн тэрэшэлэн газетнэ витринэ, социалистическэ мүрысөөнэй ябасые харуулһан показателиин доска гэхэ мэтэнүүд хэгдээгүй зандаа. Аймагай олонхи колхозуудаар ханын газетэ хабарһаа хойшо гаргагданагүй.

Агитационно - пропагандистска худэлмэриин амжалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан ушарынь хадаа тус аймагай олонхи партийна эхин организацинууд ВКП(б)-гэй айком түрүүтэйгээр энэ шухала асуудал тушаа анхаралаа табидаггүй дээрэһээ болоно гэхэдэ зааханшье алдуу болохогүй. Юундэб гэхэдэ, партиин айком ба партийна эхин организацинууд ажахын асуудалнуудта ехэнхидээ анхаралаа табяад, партиин доторой ба политико-хүмүүжүүлгын худэлмэри тушаа анхаралаа багаар табидаг юм.

ВКП(б)-гэй айкомой бюро болбол агитационно-пропагандистска худэлмэриие һайжаруулха тухай шиидхэбэри гаргабашье һаа, тэрэнээ эсэстэнь хүргэдэггүй. Өөрынгөө шиидхэбэриин дүүргэлтые шалгаха хинаха ябадал эндэ тон һулаар табигданхай. Агитационно-попагандистска худэлмэриие хүтэлбэрилхэ байһан ВКП(б)-гэй айкомой хоердохи секретарь нүхэр Алексеев гэгшэ энэ асуудалаар тон бага худэлмэри хэнэ.

Хэрбээ агитационно-пропагандистска худэлмэриин һайнаар ябуулагдаа һаань, ажахын ба политическэ удхашанартай кампанинууд амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ байна гэжэ партиин айкомой партийна эхин организацинуудай, советскэ ба ажахын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд ойлгохо уялгатай гээшэ.

Ушар иимэһээ Байкало-Кударын аймагай партийна, советскэ, комсомольско болон ажахын эмхи зургаануудай бүхы худэлмэрилэгшэд дээрэ хэлэгдэһэн алдуу эндүүнүүдые ойрын сагта усадхажа, табанжэлэй түсэб тухай Хуулиие ажалшан арадта ойлгуулжа үгэхэһөө гадна, тэрэниие дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын тулада аймагайнгаа ажалшадые эмхидхэхэ, ажалшадай дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

Ц. ДОНДОКОВ, ВКП(б)-гэй обкомой инструктор.

ВЦСПС-тэ

...йбариин ажахын ургаса ба хүдэлмэришэд, ...лбахагшадай огородой эдеэ хуряалга тухай

...й секретариат болбол ...ы тұлбариин ажахынууд ...оршэд, албахаагшадай ...й хартаабха ба овощь ...й тоггоол абаба.

...ынуудай хүдэлмэрилэг... ...ызаахн хүдэлмэриин хү... ...ентүүдые хуряалгын хү... ...бадуулжа, мүн тэр... ...аа саг үедэ гол үйлэд... ...ирол болгохогүйгөөр ...удай хүдэлмэришэд ба ...ые хуряалгын хүдэлм... ...луулжа, түлабариин ...аданаан тэдэнэй тұһаламжэ ...е профсоюзна организа... ...даһан байна. Хүдэл... ...албахаагшадые хуряал... ...рилэ хабадуулга бол... ...дэнэй зүбшөөрэлтэй... ...дажа ёһотой. Хурял... ...тмэнэ бригаданууд, ...а хүдэлмэришэдые ху... ...дэлмэриин график, үй... ...ормо, түлбэри, ажалай ...олон шангай журамтай ...он шухала. Социалисти... ...е үрсөнөөр үргадхажэ, ...сын нормые нэбтэрүүлхэ ...тұлбариин шагналай сис... ...лаха үндэһэ һуури дээрэ ...ые дүүргэхэ ба үлүүлэн ...алые түйлахань шу...

хала. Мүрысөөнэй дүнгые үдэр бүри гаргажа байха ёһотой.

ВЦСПС-эй секретариат болбол хуряалга дээрэ хүдэлмэрилэгшэдые байраар, хоолоор, культурна байдалаар хангахые, хүдэлмэриин шанарай, үргасые хүлеэн абалга ба хамгаалалтын талаар үдэр бүхэндэ нинтын хиналта табихые профоргагизациинуудта даалгаба.

Наһа бараһан сэрэгшэдэй, сэрэгэй албахаагшадай, сэрэгэй ба ажалай инвалидуудай гэр бүлынхидэй үргасые зөөжэ асарҳадань транспортаар түрүүшын ээлжээндэ хангаха ябадалые центральна, областной, фабрично-заводской ба нютагай профсоюзуудай комитедүүдтэ дурадхагдаһан байна.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй жэшээгээр, сентябриин 1-һээ ноябриин 15 хүртэр город шадараһ ба нютагай харилсаанай поездүүдтэ, нютагай үдхэшэнартай суднанууд дээрэ өөһэдынгөө огородһоо хартаабха ба овощые 50 килограммай хэмжээтэйгээр тоггоолдоһон тарифай ёһоор түлбэринэнь түлөөд шэрэжэ асарха ябадалые хүдэлмэришэд ба албахаагшадта зүбшөөрэгдэһэн байна. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй товарна фермын эрхим учетчик нүхэр Даши Гармаев.

О. Зеккнин фото.

МОДО ОТОЛОГШОДОЙ АЖАЛ

Ново-Десятниковска участок дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа модо отологшод ажалай амжалтануудые туйлана. Тэдэнэр судноһабарилгада хэрэглэгдэхэ модо бэлэдхэхэ гэһэн килээд харюусалгатай даалгабари абаһан юм.

Эрхим стахановканууд Степанида Ваннова, Евдокия Голубина түргэшэд модо отололго дээрэ хүдэлмэрилжэ үдэрэйнгөө даалгабарие 100—150 процент хүртэр дүүргэдэг байна. Мүн модо шэрэлгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа Акулина Швецова даалгабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Модо отологшодой ба шэрэгшэдэй багахан коллектив судно-һабарилгын сезон хүртэр модо бэлэдхэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ уялга абаа.

НИКОЛАЕВ.

Уялгата даалгабаряа дүүргэбэ

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз тоһо тушаалгынгаа уялгата даалгабарие дүүргэбэ. Энэ колхоз брынзэ тушаалгынгаа түсэбые мүн лэ аймаг соогоо хамагһаа түрүүлэн дүүргэһэн байна.

Һүүлэй мэдээгээр аймаг дотор олон центнер тоһон тушаагдаа.

Һуралсалай жэлдэ бэлэн

Улан-Удын № 3 басагадай дунда һургуули (директорынь нүхэр Яшевилло) һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэн болоод байна. Һургуулиин заһабари дүүргэгдэнхэй. 240 парта шэрдэгдэжэ, классай 18 доска, стол, стул гэхэ мэтэ сүм заһагдаанхай. Энэ һургуули сезон соогоо хүрэхэ түлеэгээр хангагдаа.

Комсомолецууд һургуулида туһална

Гүрэнэй заводой комсомолецууд № 23 хүсэдбэшэ дунда һургуулиин һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ ябадалдань ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр хүдэлмэриингөө һүүлээр воскресник эмхидхэжэ, тус һургуулида түлеэ бэлэдхэдэг байна. Һаяхан үнгэргэгдэһэн воскреснигүүдтэ 90 кубометр түлеэн зөөгдөө.

Медсестранууд ба санитарканууд

БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерствын дэргэдэхи санитарно-гэгээрэлэй байшан медсестранууд ба санитарканууддай нэгэ һарын курс һаяхан нээһэн байна. Курсые дүүргэһэд хүүгэдэй эсрэлиин хүүгэдэй туһада, хүүгэдэй яслинуудта хүдэлмэрилхэ юм. Баһа дизенфекторнүүдэй курс нээгдэжэ, эндэ 35 хүн һуралсана.

Электростанци ашаглалгада оруулагдахаар бэлэдхэгдэжэ байна

Хэжэнгын аймагай Советскэ сельсоведэй «Заветы Ильича» колхоздо гидроэлектростанци бүтээгдэжэ дүүрэхэнэ. Мүнөө энэ станци ашаглагдажа, дутуу дунданууднь усадхагдажа байна.

Тус станцие августын 25 болтор гүрэнэй комиссида тушаахаар барилгын монтажнигуудай бригада уялга абаад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

...лмэришэдэй байдалые һайжаруулха

...арадай ажахые һэргээн ...а хүгжөөхэ табанжэлэй ...ой ажалшан арадай ажа... ...айжаруулха хэрэгтэ ...а хүдэлмэри хараалһан

...республикын городууд ...нотагуудаар культурно-... ...й барилганууд нилээд ...эбуулагдана ба саашадаа... ...хыхэ байна. Гэбэшье, ...ые ой модоной ажахйлэд... ...удэлмэришэдэй дунда ...огэрэлэй хүдэлмэри ба ...таарамжатай зохид бай... ...ахаха хүдэлмэри муугаар

...айн леспромхоз ажал ...гээ талаар бараг һайн ...й байна гэбэшье, хүдэл... ...бүрэ байдал тон ...на. Тус леспромхозой хү... ...ой мүнөө хүртэр нинтын ...боогүй, магазинууд, сто... ...ба пекарни гэхэ мэтэ сэ... ...ь орожо үзэбэл ариг сэ... ...даагүй, ехэ нобшо муу

байдалтай байха юм. Леспромхозой дэргэдэхи профсоюзна комитедэй директор нүхэр Сурмило гэгшэ энэ хүдэлмэрие һайжаруулхын түлөө ямаршье хэмжээ абанагүй.

Бурмонголлестрестын нилээн олон предприятинууд дээгүүр иимэшүүл байдалтай байна. Тээд ой модоной ажахйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй союзай обкомой түрүүлэгшэ нүхэр В. Веселов хүдэлмэришэдэй ажабайдалые һайжаруулха талаар мүн лэ ямаршье хэмжээ абаагүй байна.

Олонхи леспромхозууд ба предприятинууд дээгүүр клуб, улаан булан хүдэлмэрилнэгүй. Тиихэтэй хамта тус обкомдо хабаатай табан киноустановканууд болон 4 радиоузелнууд үни саһаа хойшо эндэ тэндэ эзэгүй хэбтэдэг байна. Иимэһээ ой модоной ажахйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй ажабайдалые һайжаруулха талаар бодото хэмжээнүүдые абаха саг тулажа ерээ.

К. СКВОРЦОВ.

Улаан тугта цех

...ыбабарилгын заводой бү... ...дэ социалистическэ му... ...гөөнөөр дэлгэрэнхэй. Тэнэ ...ю оролсожо хүдэлмэрил... ...ын коллективууд ба брига... ...жалай бүтээсые дээшэ... ...гаргаһан продукциингаа ...ын һайжаруулжа, һайн ам... ...дые туйлаа.

...алистическэ мүрысөөнэй бү... ...ануудые хэдэн һарын тур... ...модоор дүүргэжэ механи... ...ын коллективтэ заводой ...лын Улаан тугые үгэһэн ...ус цех һүүлэй һарын даал... ...127 процент дүүргээ

Цехын эрхим стахановецууд нүхэд Заволоцкий, Севостьянова, Маслов, Меркулов ба бусад августын түрүүшын 15 үдэр соо һарынгаа даалгабарие үлүүлэн дүүргэжэ, өөһэд хоорондын мүрысөөндэ илажа гараа.

Коллективэй дунда хүндэтэй болоһон түмэршэ дархан Лебедев гэгшэ август һарын ажалай даалгабарие 20 үдэр турша соо 245 процент дүүргэжэ «Бассейнын эрхим түмэршэ дархан» гэһэн үндэр тэ нэрэ олоо.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Гүрэнэй зөөри хулгайлагшадые хэһээхэ

...Удын махоркын фабрикын ...р нүхэр Полудненко гэгшэ ...ы зөөри хогшол хадаа ба... ...аа бүридхэгдэжэ, зүбээр ...үжэ байха ёһотой юм. ...ын махоркын фабрикын ...н шангаржа һуудаг юм. ...абрика дээрэ ажалай заршам ...аблиһан байна гэжэ ...э һанахаар байха юм.

...жаа саг хадаа арба—табан ...а тамхи карманлажа гараха ...а зарим үедэ карманда нэ... ...эн хээд ябаһан хүн ба... ...тэрээндэ хэмжээ ...ын айхабтар шанга хи... ...нэдэн байна. Тээд үнэн ...эй зөөрие үрилтэ хул... ...хаа аршалха талаар тэ... ...абрикын хүтэлбэрилэгшэд ...на. Ушарынь юуб гэхэ... ...ь хайрсад хабаатай тамхи ...аш склад харуулһагүйгөөр ...ой. Үнгэрһэн 1945 ондо ...лод хоер тонно тухай наб... ...й тамхи алдаһан юм. ...ы тэрэ тамхияа миин далаб... ...дэ обоолоод, харуулһагүйгөөр ...в. Иигэжэ хаягдаһан зөөри ...гдаргадажа ба энэ тэрэ хүн ...ын зөөжэ, худалдажа, ...ха һалгаһан байна.

...лэй май һарада Түнхэнэй ...й бэлэдхэлэй пунктһаа ни... ...ий тус фабрика тушаа... ...байгаа. Энэ тамхие ...рын директорэй орлогшо Пе...

рунов ба фабрикын кладовщик Перунова гэгшэд тушаажа абахадаа, элдэб гохо мэхэ гаргажа, тушаажа абаһан тамхия нилээд ехэ хэмжээгээр багадхажа шалаһан байна. Тус айлагай бэлэдхэлэй пункт түлөөлэгшэ тамхиин хэмжээнгэй багадхагдаһан ушар тухай элирүүлхын түлөө үбгэ һамган хоерой хоорондо хэдэн үдэр соо ябабашье һаа, тодорууна шадаагүй.

Тэрэ үдэрһөө хойшо Перуновто харуулһагүйгөөр хаягдаһан складһаа тамхи хулгайлжа эхилһэн байна. Хүдэлмэриин үдэртэ тэдэнэр тулаамаар ба мешогоор тамхи үргэлэн гэртээ харидаг һэн. Амаралтын үдэртэ тамхинай склад «шалгажа үзэхэ» гэжэ ерээд мүн лэ тулам ба хайрсаг соо махорка болон набшаһан тамхи хээд лэ ондоо заншалтай.

Теэд, Перуновтонэй хулгайлажа байһан тухай фабрикын директор Полудненко мэдээшье һаа, өөрөө далдалаад лэ һууна.

Гүрэнэй зөөри хулгайлажа байһан махоркын фабрикын жулигүүдые хэһээжэ, тэдэнние далдалжа байһан Полудненкодэ хэмжээ абаха хэрэгтэй.

К. ЛЕСНОЙ.

Кооперативна зөөри үригшэдтэ хатуу хэмжээ абаха

Турунтайн сельпогой хүдэлмэрилэгшэд хоер жэлэй турша соо 254 мянган түхэригэй эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые үбэрһэлһэн, хулгайлһан ба үриһэн байна.

Ажалшан арадта зорюулагдаһан эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлые дура зоргоороо хулгайжа байгаа хүнүүд мүнөө хүртэр харюусалгада хабаадуулагдаагүй. Турунтайн сельмагые даагша А. А. Колмакова гэгшэ 62047 түхэригэй, Кома тосхондохи № 1 лавкые даагша А. Радночова—11864 түхэригэй, Крымскэ тосхондохи № 3 лавкые даагша А. Бурдуковская—11839 түхэригэй, Эрхилиг тосхондохи № 4 лавкые даагша А. Шнитова—43606 түхэригэй, Клочнева тосхондохи № 2 лавкые даагша П. Симонова—17816 түхэригэй, сельпогой складые даагша С. Греков 50622 түхэригэй, хүдөөгэй лавкануудые даагшад Спиридонова—9235 түхэригэй, Помулев—745 түхэригэй, П. Колмакова—801 түхэригэй, Е. Викторова—924 түхэригэй эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые үрижэ хулгайлжа һалгаһан байха юм.

Энэ жэгшүүритэ байдалые жэл хахадай турша соо хэншье обеорогүй. «Шэхэ хатуутай» мухуу мулхи Прибайкальска аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд Турунтайн сельпо дээгүүр нэгэтэ бэшэ ябахадаашье, энэ сельпогой хүдэлмэрие шалгадаг хинадаагүй, харин тэндэхи хүдэлмэрилэгшэдэй хооһон үгэ, хубахай мэхээр хүндэлүүлжэ үнгэрдэг байгаа. Бурмонкоопсоюз һаяхан лэ энэ байдалые мэдэжэ эхилһэн байна.

Бурмонкоопсоюзай президиумэй членүүд, мүн харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд энэ жэгшүүритэ хэрэгые далдалжа байгаа аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ Черных ба бухгалтер Сосновская гэгшэдые «оройдоол жэл хахад хүдэлмэрилжэ байгаа залуу ба дүршэл багатай хүнүүд тула, юундэ сүүдтэ үгэхэ гээшэб. Тэдэнэр өөһэдөө хулуугаа бэшэ, харин Турунтайн сельпогойхид хулуугаа ха юм» гэлсэдэг байна.

Кооперативна үмсые үрижэ байхыень хаража байгаад, ямаршье хэмжээ абаагүй байһан аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ Черных, мүн бухгалтер Сосновская гэгшэдые гэм зэмэгүй хүнүүд гэжэ оттошье хэлэхээр бэшэ байна.

Энэ оной түрүүшын хахад жэл соо Турунтайн сельпогой хүтэлбэрилэгшэдэй, мүн магазинуудые даагшад ба продавецуудай зарим нэгые ажалһаань гаргаһан юм. Тээд тэрээнһээ хойшо энэ сельпо өөрынгөө хүдэлмэриие ямар зэргээр һайжаруулһан тухайнь мүнөөдэрэй байдалые тодорхойлон харуулаа. Хэрбээ май һарада энэ сельпо 215 мянга 750 түхэригэй эд бараа үриһэн, хулгайда оруулһан байгаа һаа, июлиин 23-ай байдалаар тэрэ үрилтэнь 254 мянган түхэригтэ хүртэр дээшэлһэн байха юм.

Шэнэ ороһон хүтэлбэрилэгшэд—сельпогой түрүүлэгшэ Изесимов, бухгалтер Плеханов гэгшэд магазинуудай ба лавкануудай ажал хэрэгые һайжаруулжа шадаагүй. Харин үрилтэ хулгайлга хэхэ ябадалые саашалуулһан лэ үргэлжэлүүһээр. 45.400 түхэригэй эд бараае «Элдэб гарзада» гаргашалагдаа гэжэ олон янзын худал үнэн саарһан актнуудые зохеогоод сельпогой гарзада бэшээ.

Сельпогой бухгалтер Батурина гэгшэ үнгэрэгшэ жэлдэ сельпогой патефон үбэршэлэнэйнгөө түлөө сүүдтэ үгтэжэ хэмжээ абтагдаһан юм. Гэбэшье хүдэлмэринөө гаргагдаагүй, харин кооперативна зөөрие үбэршэлэлсэнэ. Магазинай продавец Голубева гэгшэ 1000 түхэригэй эд бараа үриһэн байгаа. Тэрээнэйнгээ түлөө сельподо шэнэ платье үгэһэн байна. Энэ платине дабхар Батуринагэгшэ хулгайлан үбэршэлһэн байха юм.

Үнгэрэхдөө бухгалтер Батурина гэгшэ сельпогой мүнгэнэй кассада сэхэ орожо эхилээ. Февраль һара соо өөрынгөө абадаг салин хүлһэн дээрэ 695 түхэриг нэмэжэрхиһэн байна. Тус сельпогой хилээмэнэй ларёгые даагша Карнакова 6310 түхэригэй хилээмэ талха, № 1 лавкые даагша Шамова—1643 түхэригэй, № 3 лавкые даагша Шабанова—372 түхэригэй эд бараа үриһэн байна. Мүн тэрэ сельпогой дэргэдэхи пекарние даагша Аркатова—277 килограмм талха үгы хээ. Хоер гурбан һарын урда тээ сельподо ба тэрэнэй лавкануудта ороһон хэнүүд 8749 түхэригэй эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые үриһэн байна гээшэ. Худалдаанда гаргагдаһан юумэнүүдэй үнэ сэнгые ехэдхэн 6300 түхэриг үлүү гаргаһан байха юм.

Бурмонкоопсоюзай президиумэй ба Прибайкальска аймпотребсоюзай правлениин зүгһөө энээнэй урда тээ гаргадаг «хүлисэнгы» сэдьхэлээ дахинаа үргэлжэлүүлжэ, мүн лэ энэшье жэгшүүритэ байдалые ойронь хүрэнгүй орхихоор бодомжолонхой.

«Хүлисэнгы» сэдьхэлэй хойшолон гэгшэ ехэ лэ байдаг байна. Сельпогой складые даагша Э. Греков энэ оной май һарада 50622 түхэригэй эд бараа үгы хэһэн, 18472 түхэригэй хэмжээтэй эд бараа буруу сэнгээр үгэжэ мүнгэ үлүү гаргаһан байгаа һаа, июнин 20-ой байдалаар С. Грековэй үрилтэнь 69095 түхэригтэ хүргэгдэһэн, эд бараа буруу сэнгээр үгэһэнэйнь хэмжээнь 42974 түхэриг хүртэр дээшэлүүлэгдэһэн байна.

Эгээл иимэ жэгшүүритэ байдалнуудые хаража байгаад, Бурмонкоопсоюзай президиумэй ба тэндэхи аймпотребсоюзай правлениин зүгһөө ямаршье хэмжээ мүнөөдэр хүртэр абаагүй шахуу байна. Харин, хэниие сүүдтэ үгэхэ, хэндэ донгодолго выговор үгэхэ тухай һая лэ Бурмонкоопсоюзай президиумэй заседани дээрэ хөөрэлдөөн болоһон байгаашье һаа, олон табан арсалдаануудай гаража бодото шиидхэбэри мүнөө хүртэр абаагүй байнал. Харин, тус сельпогой магазинуудай ба лавкануудай гэрнүүд заһагдаагүй, түхеэрэлтэнь тон муу. Продавецуудынь хүлеэн абаһан эд барааниингаа үнэ сэнгыеньшье һайнаар мэдэхэгүй, худалдаһан эд бараанайгаа мүнгые үдэр бүридэ тушаадаггүй байна. Магазинууд, лавкануудай ба складуудые харууһалха сторожгүй, мүн галай аюулһаа хамгаалха ябадал муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Иимэ байдалые бии болгоһон Прибайкальска аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ Черных ба бухгалтер Сосновская гэгшэд хатуу хэмжээндэ хабаадуулагдаха ёһотой.

Бурмонкоопсоюзай президиумэй зүгһөө хүдөө нютагууд худалдаанаймаанай хүдэлмэрие эрид һайжаруулха ба кооперативна үмсые хулгайлжа, үрижэ байгаа нюрнүүдтэ хатуу шанга хэмжээ абахань шухала байна. Республикын прокуратурын зүгһөө кооперативна зөөри үригшэдтэ шанга хэмжээ абахань баһал хойшолуулагдашагүй хэрэг болоно.

Ж. ЖАМБУЕВ.

Үри доёмхонууд айхабтар ехэ

БАЙКАЛО-КУДАРА (манай тусхай корреспондент). Корсаковска сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой конторо соо хадагалагдаһан байһан тоо бүридхэлэй дансануудые хараад үзэхэдэ, энэ колхозой зарим членүүд хэдэн жэлэй турша соо тоололгодожо байһан үри доёмхые мүнөө хүртэр түлөөдүй байһаниинь үзэгдэнэ.

Жэшээнь, МТФ-е даагша нүхэр Х. Илигеев гэгшэ 1945 ондо 36.447 түхэриг колхозой мүнгэ абаһан аад, мүнөө хүртэр бусаагаагүй. Энэ хүн мүнөө үедэ Улан-Удэ колхоз хоерой хоорондо элдэбын хонжоо наймаа хээд, зоргоороо ашаалжа ябадаг.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ гүрэндэ һү тушааха түсэбөө дүүргэдүй байһан болбошье 45 килограмм тоһо Улан-Удын пинок дээрэ асаржа худалдаба. Тэрээнһээ суглуулжа абаһан 11.200 түхэриг мүнгэн мүнөөхи Илигеевэй мүнгэнэй нэмэри хэбэгүй. Энэ мэтэ тэрэ Илигеев колхозойнгоо кассаһаа дүн хамта 47.647 түхэриг мүнгэ абажа үбэршэлээд ябана.

Энэ колхоздо тоо бүридхэл бусайданхай, юрэ тоосоо хэдэгүй байһанайнь гэмээр гансахан мүнгэн зөөриин үрилтэ болоно бэшэ, мүн эдеэ хоолой зүйлнүүдые хэтэрхэй ехээр абажа эдиһэн ушарнууд бии. Жэшээнь, колхозно партийна организациин секретарь Баяр Балданов гэгшэ колхозой складһаа продукт абаһанайнгаа түлөө 2.224 түхэриг үритэһэн байха юм. Мүн тэрэшэлэн складые даагша К. Пуев—4499 түхэриг артелиин мүнгэ үрижэрхиһэн байба. Баһа, колхознигууд С. Каршанданов—6193 түхэриг, Н. Темникова—3110 түхэриг, Ф. Тынтыева—4018 түхэриг, А. Ануев—5584 түхэриг колхоздоо үритэшэнхэй.

Тээд колхозойнь правлени эдэ ехэ үри доёмхые нэхэжэ абаха тушаа хэмжээ абанагүй, харин «энээн тухай дээшэнь мэдүүлһэн байнабди» гээд һанаа амархан налагайгаар һуудагынь тон гайхалтай.

Б. ДЫМБРЫЛОВ.

Инвалидуудта үгтэһэн сабшалангые өөршэлбэ

Заиграйн ажалшадай депутадуудай аймагай соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй тоггоолоор Илькиин сомоной ажахуунгууд дайнай инвалидуудай ба сэрэгэй албанда ябагшадай бүлэнэртэ 8 гектар сабшалан үгтэһэн байна. Энэ сабшалангые Илькиин сомоной соведэй түрүүлэгшэ Вставская гэгшэ өөрынгөө үмсын хэрэгтэ зорюулба. Тус сабшалангые Илькиин мехлеспунктын ОРС-до үгэжэ, тэрэнэйгээ орондо ОРС-ын машинаар 40 километрын газарһаа өөрынгөө гэрые шэрүүлжэ асархаһа гадна, нэгэ машина түбэ өөртөө асаруулһан байха юм.

Вставская гэгшэ сабшалан эрижэ инвалидуудай ерэхэдэ, сабшалан үгы гэжэ хооһон үгөөр харюусаад, һанаа амархан һуужа байна. Энээн тухай аймагай гүйсэдхэхэ комитет ямаршье хэмжээ абанагүй. Гаргаһан тоггоолойнгоо дүүргэлтые шалгадаггүй дээрэһээнь бусадшье тоггоолнуудынь хооһон саарһан дээрэ үлэжэ, бодото хэрэг дээрэ бэелүүлэгдэнгүй хосордог байна.

Дары сагаа зохихо хэмжээ абажа, үгтэһэн энэ сабшалангые инвалидуудтань үгэхэ шухала.

Ц. ЦЫДЕНЖАПОВ.

★

Украинын городууд һэргээн бодхоогдожо байна.

Кривой Рогто (Днепропетровско область) трамвайгаар ябалга һэргээн бодхоогдожо дүүрэхэ байна. Централна үйлсэнүүдээр трамвайнууд ябадаг болонхой. Городой центрые коксохимическэ заводтой холбоһон лини мэнэ һаяар бэлэн болохонь.

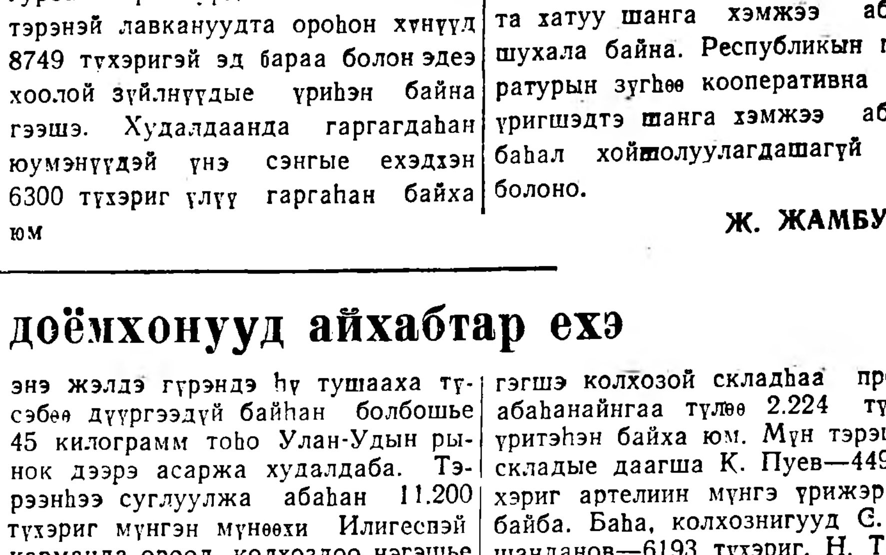

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй үйлсөөр трамвай ябажа байна.

И. Зацын фото (ТАСС-эй фотохроники).

★ ★

МАЛАЙ АДУУЛГЫЕ МУУГААР ЭМХИДХЭНХЭЙ

Зунай бэлшээрие зүбөөр хэрэглэжэ, адуу малаа зүлгэ ногоондо таргалуулбал, үбэлые колхоз бүхэн амгалан тайбанаар дабаха байна. Теэд, Байкало-Кударын аймагай зарим колхозууд малай адуулгые муугаар эмхидхэнэ.

Быково тосхондохи колхозой малшад зунай адуулгые бүри муугаар үнгэргэжэ байха юм. Эндэхи малшад үхэр малаа үглөөгүүр үдэ болошоhон хойно бэлшээридэ гаргана. Тиимэдэ үхэр малайнь бэлшээриин газарта хүрэжэ ошотор үдын халуун эхилшэдэг байха юм.

Хүхэ ногоондо малаа hайнаар бэлшээжэ таргалуулхын түлөө тэмсэнгүй, харин өөhэдынгөө үмсын ажалда hамшажа байдаг малшадта колхозой правлени ямаршье хэмжээ абадаггүй байхань жэгшүүритэй.

Р. ЦЫБИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зэдын аймагай Үшөөтэйн сомоной соведэй түрүүлэгшэ Е. К. Тугутханова.

И. Красавцевай фото.

Эдэнэр эрхим үбhэшэд болонхой

Үбhэхуряалгын эхилхэhээ хойшо Тамчын сомоной «Социализм» колхозой члену͡үд Сэлэнгын бүхы колхозниігуудтай хамта, ажалай үндэр бүтээсэн түлөө социалистическа мүрысөөндэ ороосоо hэн. Тиигэбэшье, түрүүшын үдэрнүүдтэ ажалай эмхидхэл hулаар табигдаhан байжа, үбhэхуряалгын ябаса удаан темпэтэй байба. Тиигэхэтээр, түрүү колхозниігууд түнэн зүрхэнhөө ажаллажа, үдэрэйгөө нормонуудые заатагүй үлүүлэн дүүргэхэ зорилго табиhан байха юм.

Мүнөө болоходо тэдэнэр эрхим үбhэшэд боложо, алдаршаба. Колхозниігууд Доржиев, Чойжамсуев, Санжиев, Будаев, Рабданов ба бусад нэрэтэй түрэтэй хүнүүдэй дунда оролсомоор байна. Тэрэшэлэн 12 наhатай хүбүүн А. Хайрулин гэгшэ 7 гектарай орондо, үдэр бүри 11-12 га хүртэр тармадаг байха юм.

Түрүү үбhэшэд Доржиев, Чойжамсуев, Санжиев, Рабданов, Хайрулин гэгшэд эрхим хүдэлмэриин түлөө үбөөр ажалай нэмэлтэ түлбэри абба.

М. ХОНДОРОНОВ.

„Илалта" гэжэ монтаж харуулагдахань

Улан-Удын түмэрзамай клубай дэргэдэхи уранhайханай самодеятельностиин кружок хүгжэмэй ба хореографическа искусствын үнгэргэгдэхөө байгаа харалгада hайнаар бэлэдхэнэ. 48 хүнhөө бүридэhэн дуушадай кружок «Илалта» гэжэ монтаж, мүн «Краснофлотская» ба бусад дуунуудые бэлэдхэжэ байна. Батаковай хүтэлбэрлидэг джаз-оркестр хүгжэм ба дуунуудые hуража байна.

* * *

Мехстеклозаводой клубай дэргэдэхи уранhайханай самодеятельностиин кружок мүн хүгжэмэй ба хореографическа искусствын харалгада эдибхитэйгээр бэлэдхэнэ. Кружогынь нүхэр Козиныков хүтэлбэрлинэ. Эдэнэр харалгада эрхимээр бэлэдхэжэ, арадай дуунуудые шүдалжа байна.

Колхозой барилга

Кяхтын аймагай колхозуудаар барилгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Тус аймагай Большо-Лукска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 80 hууритай колхозно клуб шэнээр баригдажа байна. Нүхэр Ц. Нимаев гэгшэ энэ барилгын хүдэлмэриие хүтэлбэрлинэ. Тиигээд барилгын хүдэлмэри хадаа 20 үдэрэй турша соо тус клубые барижа дүүргэхэбди гэhэн уялга абаа. Мүнөө энэ уялгаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Клуб барижа дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр колхозой правлениин байшан барижа юм.

Бурят-Монголой түүхын баримтануудай суглуулбари

Культура ба экономикын научна-шэнжэлэлгын институдай түүхын сектор Бурят-Монголой түүхын баримтануудай суглуулбариие согсолон, хэблэлдэ оруулхаар бэлдээд байна. Энэ суглуулбари хадаа 17-дохи зуун жэлhээ эхилээд 1917 оной февральска революци хүртэрхи бурят-монголой түүхын баримтануудые соо багтааган толилгодхо юм.

Тус баримтые Бурят-Монголой НИИКЭ-ын түүхын секторэй ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Румянцев ба Иркутскэ гүрэнэй университедэй профессор Кудрявцев гэгшэд найруулан бэлэдhэн байна.

Аршаанда...

Түүхэнэй курорт гэжэ хэн бүхэндэ мэдээжэ болоhон Аршаан юм. Эндэ жэлhээ жэлдэ хаа-хаанаhаа хүдэлмэришэд, колхозниігууд ба албахаагшад олоороо ошожо амардаг ба аргалуулдаг байна. Мүнөө жэлдэ энэ аршаанда Бурят-Монголой Ленинэй орденто хүгжэмтэ драмын театрай артистнууд—СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Гомбоева-Языкова, нүхэд Линхобоин, Балдаков, Лыгденова, СССР-эй арадай артист Гомбо Цыденжапов, поэт Галсанов, композитор Аюшиев ба бусад амарбад.

Футбольно матч

hаяхан Улан-Удэ городой спортивна талмай дээрэ Сталинска авиациин үдэртэ зорюулhан волейболоор ба баскетболоор наадалган болоо. Мүн ПВЗ-гэй стадион дээрэ тус заводой ба Забайкальска военно училишын футболистнуудай командануудай уулзалган болоhон байна. Тэрэшэлэн энэ үдэр түмэрзамай транспортын стадион дээрэ «Локомотив» ба гүрэнэй заводой футболистнуудай уулзалган баhа болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын городской почто ба телеграфын байшан.

И. Красавцевай фото.

МЭРГЭН БУУДАГШАД

Республикын осоавиахимай центральна соведэй буудалгын спортивна клуб мэргэн буудагшадай мүрысөөе hаяхан үнгэргэhэн байна. Мүрысөөндэ хабаадаhан Доржин 87 очко, Кокорин 82 очконуудые абажа, I разрядай мэргэн буудагшад болобод.

Дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба

Хэжэнгын аймагай Чесаныи сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз үбhэ хуряалгаар аймаг соогоо түрүүлжэ ябана. hаяхан тус колхозой нүхэр Санжиевай үбhэ хуряалгын бригадада аймпүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Врачууд ба зоотехнигүүд болохонь

Үнгэрhэн hуралсалай жэлнүүдтэ хүдөө-ажахын техникум ба дунда hургуулинуудые эрхимээр дүүргэжэ гараhан hурагшад Бурят-Монголой Зооветинститутда орожо байна. Эдэнэр ерээдүйдэ хүдөө ажалай мэргэжэлтэд болохые хүсэнэд. Орогшодой дунда hургуулинуудые эрхимээр дүүргэгшэд Бобков, Николаева, Загузин ба бусад бии. Эдэнэр ямаршье шалгалтагүйгөөр институдта абтаба.

300 ХҮНЭЙ hУУРИТАЙ КЛУБ

Зэдын аймагай Боргойн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз 300 хүнэй hууритай клуб барижа захалаа. Клубайнь барилгада үдэр бүхэндэ 20 хүн хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр клубаа энэ оной ноябриин 7 хүртэр барижа дүүргэхээр хараалhан байна.

Харгалзалгадаа абаба

Улан-Удын Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын хүдэлмэришэд болбол Түнхэнэй аймагай библиотекые харгалзалгадаа абажа, тэрээндэ ехэхэн туhаламжа түзүүлнэ. Энэ клубта вожльноройд 20 портрет, лозунг, плакат, патефон пластинкануудтайнь, домино ба шатар мэтын зүйлнүүдые эльгээбэ.

Энээнhээ гадна, библиотекын хүдэлмэришэд болбол 300 гаран номтой нүүдэл библиотекэ энэ клубта эльгээхээр бэлэдхэжэ байна.

Гараж ба арhа элдэхэ цех

Баунтын райпотребсоюзай Романовска транспортын конторо автомашинын гараж шэнээр барижа байна. Тэрээнhээ гадна эндэ арhа элдэхэ цех баригдажа дүүргэгдэхэ болоо.

Медальнууд барюулагдаба

hаяхан БМАССР-эй Осоавиахимай Центральна Соведэй хүдэлмэрилэгшэд «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэhэн шэн габьяата ажалай түлөө» гэhэн медальнуудые барюулагдаба. Медальнуудые 14 хүн абаа. Медаль абагшадай дунда Осоавиахимай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Колмаков, хүүшанай хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Маркова, Саратов ба бусад бии.

hурагшад хүдөө ажахын хорэтонтой тэмсэнэд

Кабанскын аймагай hургуулида дунда Ильюша Полошин гэгшэ эрхим ангуушан гэжэ суурхадаг. Ильюша хадаа июль hара соо 470 зумбараануудые алажа, арhыень тушааhан байна. hурагша Ильюшын жэшээгээр бусад hурагшад хүдөө ажахын хоротон болохо зумбараануудые олоор алана.

Шэнэ ургаса

Кабанскын аймагай колхозуудаар овошь эдээшэжэ, тэрээнние хуряажа абаха хүдэлмэри эхилээ. Аймагай колхозууд 30 центнер үгэрсы хуряажа гүрэндэ тушаагаа. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 438 килограмм, 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхоз—400, «Красная заря» —380, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 457 килограмм үгэрсы гүрэндөө тушааба.

КАНАДАДА ЗАБАСТОВОЧНО ХҮДЭЛӨӨН

ОТТАВА, августын 18. (ТАСС). Хэблэлнүүдэй мэдээсэлэнэй ёhоор, булад шудхалгын 15.000 хүдэлмэришэдэй хабаадалгатайгаар болоhон забастовконуудай эсэстэ Гамильтондохи булад шудхалгын гансахан завод 100 мянгаhаа дээшэ тонно булад болбосоруулхагүй байна. Хэрбээ энэ hарын эсэстэ хүндэ ажаүйлэдбэриин хүдэлмэри нэргээгдээгүй хадаа, бүхы Канадска индустри хүндэ байдалда ороходо болоно гэжэ „Файнэншл пост" газетэ бэшэнэ. „Дженерал Моторс оф Канада лимитед" гэжэ компаниин заводуудта хүдэлмэриин зогсоhон ушарhаа Канадада недели бүхэндэ 1.700 автомашина бүтээн гаргагдахагүй байна. Газетын бодолоор хадаа булад шудхалгын ажаүйлэдбэридэ забастовко болоhон шалтагаанаар hаяын недели соо Канадада үшөө бусад олон заводууд хаагдаха байна. Монореальска томоохон компаниин түлөөлэгшэ болбол Монореальда булад шудхагшадай забастовко болоhонhой шалтагаанаар хэдэн томонууд заводууд hаяар хаагдахань гэжэ „Газетт" гэжэ газетын корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Мүнөө үедэ Канадада забастовочно хүдэлөөн тон дээдэ хэмжээндэ хүрөөд байна.

15.000 булад шудхагшадhаа гадна, резиновэ, химическэ, текстильнэ электрическэ ба ажаүйлэдбэриин булад газарнуудай 50.000 хүдэлмэришэд буhалгаа гаргажа байна.

Буhалгаа гаргагшад болбол хүдэлмэриин үдэрые богони болгохо, салин хүлhэ дээшэлүүлхэ ба профсоюзуудай аюулгүй байдалые хангаха гэhэн эрилтэнүүдые табина.

Зарим забастовконууд буhалгаа гаргагшадай илалтаар дүүрэжэ. Жэшээлхэдэ, моряагуудай профсоюз хүдэлмэриин үдэрые 12 часай орондо 8 час болгуулжа шадаа. Британска Колумбидахи ой модоной ажаүйлэдбэриин 37 мянган хүдэлмэришэд 37 үдэр забастовко хэhэнэй hүүлээр хүдэлмэриин часай салин хүлhые 15 цент дээшэлүүлжэ, хүдэлмэриин үдэрые богони болгохые туйлаба. Монреалай текстильщигүүд нилээд илалта туйлаба. Монреалай текстильнэ компани текстильщигүүдые профсоюзда нэгэдхэжэ бүхы оролдолгодо олон жэлэй турша соо амжалтатайгаар эсэргүүсэдэг байгаа hэн. Габшье эсэстэ текстильнэ ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэд нэгэдэмэл профсоюзда эмхидхэгдэhэн байгаа. hаа болоhон текстильщигүүдэй забастовко канадска текстильнэ ажаүйлэдбэриин түүхэдэ хүдэлмэришэдэй туйлаhан эгээл шиидхэхэ илалта болоно.

Ургвайда забастовко болоно

МОНТЕВИДЕО, августын 19. (ТАСС). Монтевидео гэжэ портдо ургэлтын крануулые хангадаг ашаа тээгшэд ба механигууд, августын 16-да, нютагай газова заводто нүүрhэ ашаалжа асарhан американска пароходой ашаае буулгахаhаа арсаба. Тэрэ заводой хүдэлмэриин гурбадахи неделеэ буhалгаа гаргажа байна. Правительствын захиралтын ёhоор пароходhоо ашаа буулгахын тула портдо эльгээгдэhэн солдадуудта бүруушаалай тэмдэг болгожо бүхы портовой хүдэлмэришэд ба механигууд забастовко соносхожо, хүдэлмэриин зогсоhон hэн гэнэ; хэдэн час үнгэрhэнэй hүүлээр Монтевидео гэжэ портдо суднануудые заhабаригдаг заhабариин компаниин хүдэлмэришэд, мүн баhа hүүлээрынь портовой складуудай хүдэлмэришэд забастовкодо ниилэhэн байна.

Газетнүүдэй мэдээсэлэнэй ёhоор, hүнинь далайн транспортын хүдэлмэришэдэй национальна федерациин үhан транспортай хол богдоhон бүхы профсоюзуудые нэгэдхэhэн, ниитын суглаан болоо. Забастовкодо хабаадаха тухай ороной бүхы портнуудта хүдэлмэриие зогсоохо хэмжээ абаха гэжэ энэ суглаан дээрэ тогтообо.

Монтевидео портдо хүдэлмэри бүримүhэн зогсоогоо. Гансал хилалта хэгшэд ба портовой захиргаанай персоналнууд хүдэлмэридөө гараhан байна гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Газова заводто нүүрhэ асарhан американска пароходой командань мүн пароходhоо ашаа буулгаха ябадалда хабаадалсахаhаа ба ургэлтын крануудта пар үгэхэhээ арсаhан байна гэжэ „Ла Расон" мэдээсэнэ.

МОНТЕВИДЕО, августын 19. (ТАСС). Трамвайна компаниин, газова заводой ба хуурай докын хүдэлмэришэдэй забастовко гурбадахи сүүдхөө үргэлжэлжэ байна. Город хүшхаараал газ абанагүй ба пассажирска транспортын талаар хүндэ байдалтай.

Тэрэшэлэн электротехническэ ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй забастовко үргэлжэлhөөр.

Бранденбургда ажаүйлэдбэриин предприятинуудые национализацилга

БЕРЛИН, августын 8. (ТАСС). Бранденбург провинциин провинциальна президиумэй управлени гитлеровска сэрэгэй гэмтэ ябадал хэгшэдэй предприятинуудые бусаалтагүйгөөр арадай гарта үгэхэ тухай захиралтые августын 18-да гаргаба. Зээдэйнь мэдэлhээ абаха тухай шиидхэбэри гаргагдаад байhан үмсын предприятинууд энэ захиралтын ундэhөөр Бранденбург провинциин хубиин үмсэдэ бусаалтагүйгөөр шэлжэн ороhо болоно.

Калькуттдахи байдал

ПАРИЖ, августын 20. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэлэн Парижска радиогой мэдээсэхэнь хадаа, Калькуттдахи байдал ехэ хүндэ байhаар. Город хүушаараал тусгаарлагданхай. Хэрбээ ямар нэгэн хүн тоггоолые эбдэжэ, 21 часай hүүлээр үйлсэдэ харагданаб, тэдэниие буудаха гэhэн заабари патрульнуудта үгтэhэн байна.

Калькуттын захаар шэнэ буhалгаануд гараба. Буhалгаанда хабаадагшадые тараахын тула, полици ба сэрэгүүд буудалга нээhэн байха юм.

ЛОНДОН, августын 20. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэлэн Лондонско радиогоор дамжуулагдаhан мэдээсэлэй ёhоор, британска сэрэгүүд ба полици хадаа Калькуттын үйлсэнүүдээр үшөө патрулироваладаг зандаа байна.

Сенатор Пепперын мэдүүлгэ

ЛОНДОН, августын 17. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулхань хадаа, сенатор Пеппер (Флорида штатhаа) гэгшэ Вашингтондо үгэ хэлэхэдээ Нэгэдэмэл нацануудай организаци болбол Палестинэдэхи мандадhаа Англиие хаhаха ёhотой гэжэ мэдүүлбэ. Нэгэдэмэл нацануудай хадаа харгалзаха талаар соведэйр дамжуулан палестинскэ хэрэгые шиидхэхэ ёhотой гэжэ тэрэ мэдүүлбэ гэжэ Нью Йоркско радио мэдүүлбэ.

Юлийскэ крайн „А" зонодо фашистнуудай сэрэгэй складууд олдобо

БЕЛГРАД, августын 20. (ТАСС). Тржическэ райондо антифашистнуудай олоhон буу зэбсэгэй складууд тухай тодорхой мэдээсэлые Триестын демократическэ хэблэл тунхаглаба гэжэ Белградска радио дамжуулна. Полици ба эзэмдэлгын засагууд энээндэ тусхай hонирхол гаргабагүй. Буу зэбсэгүүдые Италиhаа Тржическэ райондо нютагай засагуудай зүбшөөрэлөөр асаргадана гэhэн hанал бодол бии.

ГРОНИНГЕНДЭ ... ХООРОНДЫН ... ТУРН...

4-дэхи ...

ГААГА, августын ... Мүнөөдэр уласхоорон... турнирай 4-дэхи тур... винник Стейнер хо... Стейнер бужа ... гэбэ. Эрид катуу ...

Болеславский ... абадал дээрээ Лунди... жа үгэжэ баатай ...

Смыслов американ... Денкер гэгшэтэй ... байна.

Мүн тэрэшэлэн ... Флор—Коттнауэр, ... штейн гэгшэд тэнсэба.

Сабо ба О'Келли ... Сабогэй илалтаар ... Гимарhаа шүүбэ. ... Штольцдо алдаба. ... ковер гэгшэдэй партида ... хойшолуулагдаа.

Тиигээд 4 турай hүр... ри 4 очкотой Ботвин... хоёр түрүүлжэ ябана... Денкер гэгшэ тус бүр... Смыслов, Котов ба Н... шэд тус бүри 2,5 очко...

5-дахи ту...

ГААГА, августын ... Мүнөөдэр уласхоорон... турнирай 5-дахи тур бо... смейстер М. Ботвинник ... мастер Видмарые шүү... гэ илалта туйлаба. ... пион Эйве Нейдорф ... сээ. Ингэжэ Ботвинник ... лудер болоод байна.

Флор—Кристофельлээ ... —Болеславскийhаа ... Яновскийтэй тэнсэбэ. ... ци) Гюмарhаа (Аргенти... Лундин О'Келлиие ... Коттнауэрhаа шүүгэ... Денкер гэгшэ өөрынгөө ... нерые шүүбэ. Сабо-Берн... шэдэй парти хойшолу...

Дүүргэгдэөгүй партинуу... тын 19-дэ дүүргэхэ ба...

5 турай hүүлэй 5 ... тын лидерынь ... 4,5 очкотой Эйве хоёр... Штольц 4 очкотой. ... hэн хахад очкогоор дү... ба Нейдорф гэгшэ ... очкотой.

ЗАhАБАРИ

„Б. М. Үнэн" газетын ... 20-ой 168 (5060)-дахи н... хэр Дэнцэрэнов ба ... корректор Раднаев ... рюусалгагүйгөөр хүдэл... гэжэмээр алдуу гар... тус номерой гурбадах... „Гэр байрын управл... ёнотой гурим байгуулха ... гэhэн гаршагта статья ... гэдэхи колонкын 6-дахи ... эхилээд „Улан-Удэ гор... байрын управлениин нач... ба домо управнуудай..." ... шань текстын ёhоор үзш... дакци гуйна.

Данцаранов ба Рад... шадтэ зохихо хэмжээ аб...

Редакци.

Харюусалгата редактор И. Д. ДАМДИН...

„Главкинопрокадай" Бурят-Монголой конторо мэнэ hа... республикын кинотеатрнуудай экрануд дээрэ

„ТАНГАРИГ"

гэжэ шэнэ фильм гаргажа харуулхань.

Энээниие Сталинска шангай лауреадууд П. ПАВЛЕНКО ба М. ЧИАУРЕЛИ гэгшэд зохёоhон байна

Сталинска шангай лауреат Грузинска ССР-эй арадай артист МИ... ЧИАУРЕЛИ гэгшэ тус фильмые табиба.

Тэрээндэ наадагшад: Сталинска шангай лауреат М. Гел... РСФСР-эй арадай артистка С. Гиацинтова, Сталинска шангай лау... РСФСР-эй арадай артистнууд Н. Боголюбов, А. Грибов, Сталинска ... гай лауреат РСФСР-эй габьяата артистка Макарова ба бусад болон...

Соносхол гарахыень хинан хаража байгты.

„Главкинопрокат".

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора —23; ответ секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской сельского хозяйства—3-23 (2 зв): культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.)

Н—00682. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00...